

Ympäristölautakunta

Aika 18.02.2026 klo 17:00 - 18:31

Paikka Kaupungintalo kokoushuone 115

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 7	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
§ 8	Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 9	Oikaisuvaatimus rakennusvalvonnan suulliselle lupapäätökselle ja virheelliselle toiminnalle / Lausunnon antaminen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle	5
§ 10	Rakentamislain mukainen hallintopakkoasia / Vuorikuja 5, 992-36-6-3 / Hallintopakkomenettelyn päättäminen	22
§ 11	Rakentamislain mukainen hallintopakkoasia/ Juoksutie 4, 992-9-901-6	27
§ 12	Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö, yhteislupapäätös, maaines- ja ympäristölupa Haapasora Oy / Lausunto	32
§ 13	Valvottavat toiminnot ja valvontaohjelman toteutuminen vuonna 2025	45
§ 14	Ilmoitusasiat	47
§ 15	Viranhaltijapäätökset	48

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Liekkinen Riikka	17:00 - 18:31	puheenjohtaja	
	Alanurmi Mirja	17:00 - 18:31	jäsen	
	Arho-Forsblom Johanna	17:00 - 18:31	jäsen	
	Hakkarainen Raimo	17:00 - 18:31	jäsen	
	Huuskonen Jarno	17:00 - 18:31	jäsen	
	Linna Helka	17:00 - 18:31	varapuheenjohtaja	
	Nyrönen Riitta	17:00 - 18:31	jäsen	
	Pönkänen Erkki	17:00 - 18:31	jäsen	
	Vesalainen Mika	17:00 - 18:31	jäsen	
Poissa	Rautjärvi Tommi Tuikka Kimmo			
Muu	Ahonen Hanna	17:00 - 18:31	ympäristöpäällikkö	
	Heikkinen Jatta	17:00 - 18:31	ympäristötarkastaja	
	Kiiskinen Kari	17:00 - 18:03	kaupunginhallituksen puheenjohtaja	
	Riikonen Saimi	17:00 - 18:31	nuorisovaltuuston edustaja	
	Tuononen Matti	17:00 - 18:31	kaupunginjohtaja	
	Vähätiitto Ville	17:00 - 18:31	rakennustarkastaja	

Allekirjoitukset

24.2.2026

Riikka Liekkinen
PuheenjohtajaJatta Heikkinen
Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

7 - 15

Pöytäkirjan tarkastus

24.2.2026

Raimo Hakkarainen
PöytäkirjantarkastajaJarno Huuskonen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Äänekosken kaupungin verkkosivut 25.2.2026 alkaen

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

YMPLTK 18.02.2026 § 7

Muun toimielimen kuin valtuuston kokouksen koollekutsumisesta voimassa ovat Äänekosken kaupungin hallintosäännön 127 §:n määräykset ja toimielimen näiden nojalla tekemä päätös.

Kuntalain (410/2015) 103 §:n 2–3 momentin mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Puheenjohtajan ehdotus

Puheenjohtaja toteaa, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastus

YMPLTK 18.02.2026 § 8

Kuntalain (410/2015) 107 §:n 1 momentin mukaan toimielimen päätöksistä pidetään pöytäkirjaa. Lain 140 §:n 1 momentin mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Äänekosken kaupungin hallintosäännön 146 §:n 4 momentin mukaan pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan sähköisesti.

Puheenjohtajan ehdotus

Ympäristölautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja puheenjohtaja määrää pöytäkirjantarkastuksen tapahtuvaksi viimeistään tiistaina 24.2.2026 klo 11 mennessä ja tarkastetun pöytäkirjan julkaistavaksi kaupungin verkkosivuilla pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään keskiviikkona 25.2.2026 klo 12.

Ympäristölautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajat.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Raimo Hakkarainen ja Jarno Huuskonen.

- - - - -

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Oikaisuvaatimus rakennusvalvonnan suulliselle lupapäätökselle ja virheelliselle toiminnalle / Lausunnon antaminen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

YMPLTK 20.09.2023 § 25

Asia

Oikaisuvaatimus rakennusvalvonnan suulliselle lupapäätökselle ja toiminnalle / Kunnallisvalitus / Lausunnon antaminen hallinto-oikeudelle

Kiinteistön 992-457-1-665 omistajat sekä kiinteistön 992-457-1-466 omistaja vaativat sähköpostissaan 20.7.2023 oikaisua Äänekosken kaupungin rakennustarkastajan suullisiin lupapäätöksiin sekä virheelliseen menettelytapaan. Asia koskee naapurikiinteistön 992-457-1-787 omistajan uimarannan ja terassin rakentamista kiinteistöllä 992-457-1-787.

Lisäksi kiinteistöjen 992-457-1-665 ja 992-457-1-466 omistajat vaativat terassin poistamista ja uimarannan entisöimistä sekä muiltakin osin rannan suojavyöhykkeen entisöimistä vesistön suojelemiseksi pellon valumilta.

Perusteluina kiinteistöjen 992-457-1-665 ja 992-457-1-466 omistajat esittävät, ettei luvassa ole huomioitu naapurin oikeusturvaa eikä mahdollisia ympäristöhaittoja ja lupa on maankäyttö- ja rakennuslain vastainen sekä Äänekosken rantayleiskaavan vastainen.

Oikaisuvaatimus 20.7.2023 sekä lisäys oikaisuvaatimukseen 23.8.2023 asian oheismateriaalina.

Prosessinedellytykset:

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1-2 momentin ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 187 §:n perusteella rakennustarkastajan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti rakennustarkastajalle 14 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Oikaisuvaatimuksen käsittelee ympäristölautakunta, koska rakennustarkastaja on ympäristölautakunnan alainen viranhaltija.

Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Hallintolain (434/2003) 49 d §:n (893/2015) mukaan oikaisuvaatimuskielto on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Kiinteistöjen 992-457-1-665 ja 992-457-1-466 omistajien yhteisesti kaupungille 20.7.2023 toimittamassa oikaisuvaatimuskirjelmässä tarkoitetussa asiassa ei ole tehty suullisia tai muitakaan rakennustarkastajan tai muun rakennusvalvontaviranomaisen päätöksiä. Oikaisuvaatimuskirjelmässä tarkoitettu terassin rakentaminen ei ole luvanvaraista. Laissa ei ole säädetty eikä Äänekosken kaupungin rakennusjärjestyksessä määrätty, että tarkoitettu terassin rakentaminen edellyttäisi rakennusvalvontaviranomaisen myöntämää lupaa. Näin ollen rakennustarkastaja ei ole tehnyt eikä voinutkaan tehdä luvan myöntämistä, myöntämättä jättämistä tai lupaehtoja koskevaa taikka muutakaan päätöstä asiassa.

Koska asiassa ei ole tehty eikä voinutkaan tehdä mitään rakennusvalvontaviranomaisen päätöstä, kiinteistöjen 992-457-1-665 ja 992-457-1-466 omistajat eivät voi tehdä asiassa oikaisuvaatimusta.

Valmistelija Hallintojohtaja Aleksi Heikkilä, puh. 040 823 7921
Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto, puh. 0400 649 495

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää, että se ei ota oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi kiinteistöjen 992-457-1-665 ja 992-457-1-466 omistajien yhteisesti kaupungille 20.7.2023 toimittamaa oikaisuvaatimuskirjelmää, koska oikaisuvaatimuskirjelmässä tarkoitetussa asiassa ei ole tehty eikä voinutkaan tehdä mitään rakennusvalvontaviranomaisen päätöstä.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

YMPLTK 13.12.2023 § 47

Yleistä

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on toimittanut Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnalle 1.11.2023 päivätyn lausuntopyynnön (diaarinumero 2105/03.04.04.16/2023), jolla se pyytää lausuntoa Virpi Virtasen, Esa Virtasen ja Irmeli Pelkosen valituksen johdosta.

Lausuntopyyntöaineisto on esityslistan liitteenä.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Lausuntopyynnössä hallinto-oikeus toteaa, että lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa varanneensa tilaisuuden lausua myös valittajien esittämästä oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta.

Lausuntopyynnössä hallinto-oikeus pyytää lausuntoa viimeistään 29.11.2023, mutta kaupunki haki ja sai hallinto-oikeudesta tähän lisäaikaa 20.12.2023 saakka.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Hallinto-oikeuteen toimittamassaan kunnallisvalituksessa Virpi Virtanen, Esa Virtanen ja Irmeli Pelkonen vaativat, että hallinto-oikeus ottaa valituksen tutkittavaksi, toteaa Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnan 20.9.2023 (25 §) tekemään päätökseen liitetyn valitusosoituksen virheelliseksi, kumoaa sanotun päätöksen ja palauttaa asian lautakunnan ratkaistavaksi.

Lisäksi Virtaset ja Pelkonen vaativat, että kaupunki veloitetaan korvaamaan heille asian hoitamisesta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut myöhemmin esitettävän laskun mukaisesti, lain mukaisine korkoineen 30 päivän kuluessa siitä, kun hallinto-oikeuden päätös on annettu.

Vastaus vaatimuksiin

Ympäristölautakunnalle ehdotetaan, että se päättäisi antaa asiassa lausunnon hallinto-oikeudelle seuraavalta pohjalta:

1. Lautakunnan päätöksen valituskelpoisuudesta

Ympäristölautakunta katsoo, että lautakunnan 20.9.2023 (25 §) tekemä päätös ei ole valituskelpoinen. Lautakunta katsoo tämän johdosta ensisijaisesti, että hallinto-oikeuden ei tulisi ottaa päätöksestä tehtyä valitusta käsiteltäväksi ja toissijaisesti, että valitus tulisi hylätä.

Ympäristölautakunta on sanotulla päätöksellä päättänyt, että se ei ota oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi kiinteistöjen 992-457-1-665 ja 992-457-1-466 omistajien yhteisesti kaupungille 20.7.2023 toimittamaa oikaisuvaatimuskirjelmää, koska oikaisuvaatimuskirjelmässä tarkoitettussa asiassa ei ole tehty eikä voinutkaan tehdä mitään rakennusvalvontaviranomaisen päätöstä. Päätökseen on liitetty ilmoitus muutoksenhakukiellosta ja kiellon

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

perusteena on ilmoitettu, että päätös koskee kuntalain 136 §:ssä tarkoitetulla tavalla vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Ympäristölautakunta katsoo, että ilmoitus muutoksenhakukiellosta on ollut oikea. Lautakunnan tekemä päätös ei ole sisältänyt lopullista asiaratkaisua oikaisuvaatimuskirjelmässä tarkoitettuun asiaan. Oikaisuvaatimuskirjelmässä tarkoitettussa asiassa ei ole tehty eikä voitukaan tehdä mitään rakennusvalvontaviranomaisen päätöstä eikä ympäristölautakuntaan ole sellaista tehnyt myöskään 20.9.2023.

Ympäristölautakunnassa 20.9.2023 esillä ollut oikaisuvaatimuskirjelmä ei ole täyttänyt oikaisuvaatimukselle säädettyjä perusedellytyksiä, koska kirjelmässä ei ole yksilöity päätöstä, johon oikaisua on vaadittu. Tämän johdosta ympäristölautakunta ei ole myöskään voinut ottaa kantaa esimerkiksi siihen, onko oikaisuvaatimuskirjelmä toimitettu kaupungille oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädettyssä määräajassa päätöksen tiedoksisaannista kuntalain 138 §:n mukaan tai päätöksen antamisesta maankäyttö- ja rakennuslain 187 §:n mukaan.

Siltä osin kuin kirjelmän sisältö on edustanut paremminkin rakennusvalvonnan menettelyn ja menettelytapojen yleistä arvostelua, kyseessä on ollut lähinnä kantelukirjoitus. Hallintolain 53 d §:n mukaan kanteluasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos katsotaan, että lautakunnan tekemä päätös oikaisuvaatimukseksi otsikoidun kirjelmän johdosta on ollut valituskelpoinen ja siitä on saanut tehdä kunnallis- tai hallintovalituksen, merkitsee tämä kaupungin käsityksen mukaan, että mihin tahansa ilmiöön, asiointilaan tai oleviin oloihin tyytymätön voi aina saada asiansa hallinto-oikeuden tutkittavaksi lähettämällä asiassa ensin oikaisuvaatimukseksi otsikoidun kirjelmän kunnalle ja tämän tultua käsitellyksi tekemällä saamastaan päätöksestä valituksen.

Kaupungin käsityksen mukaan tästä seuraisi, että oikaisuvaatimus ja kunnallis- ja hallintovalitus lakkaisivat olemasta asianosaisen ja kunnan jäsenen keinoja saada jokin konkreettinen, yksilöity päätös ylemmän viranomaisen ja edelleen tuomioistuimen tutkittavaksi. Tutkittavaksi päätyisi tämän jälkeen yhtä lailla myös ilmiöitä, asiointiloja ja olosuhteita, joissa ei ole tehty eikä voinutkaan tehdä mitään päätöstä. Myös oikaisuvaatimuksen tekemiselle kuntalaissa, maankäyttö- ja rakennuslaissa ja muussa laissa säädetty määräaika menettäisi merkityksensä, jos mistä tahansa ilmiöstä, asiointilasta tai olosuhteesta voisi milloin tahansa tehdä oikaisuvaatimuksen – jopa

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

tarvitsematta edes yksilöidä perustetta, josta lukien oikaisuvaatimusaika olisi tekijän mielestä laskettava.

Asiassa on kiinnitettävä riittävää huomiota täsmällisiin syihin, joiden vuoksi lautakunta ei ottanut Virtasten ja Pelkosen oikaisuvaatimuskirjelmää käsiteltäväksi oikaisuvaatimuksena. Jos oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi esimerkiksi siksi, että oikaisuvaatimusviranomaisen mukaan oikaisuvaatimuksen tekijällä ei ole sen vireillepanon edellyttämää asianosaisasemaa tai esimerkiksi siksi, että oikaisuvaatimus-kirjelmä on myöhästynyt säädetyistä määräajasta, voidaan arvioida, että oikaisuvaatimuksen tekijän oikeussuoja edellyttäisi mahdollisuutta saattaa nämä näkemyserot tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Tässä tapauksessa näin ei kuitenkaan ole, vaan Virtaset ja Pelkonen ovat pyrkineet tekemään oikaisuvaatimuksen ilman oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen yksilöintiä. Tällaiseen tilanteeseen ei liity sellaista oikeussuojan tarvetta, jota silmällä pitäen oikeus hakea muutosta oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen on säädetty.

Ympäristölautakunta korostaa, että Virtasia ja Pelkosta on kahteen kertaan neuvottu tekemään asiassa oikaisuvaatimuksen sijasta kantelu. Ensimmäisen tätä koskeva sähköpostiviesti lähetettiin Virpi Virtaselle 19.7.2023 ja toinen 27.9.2023. Virtaset ja Pelkonen eivät kuitenkaan ole tehneet kantelua, vaan halunneet saada asian käsiteltäväksi nimenomaan oikaisuvaatimuksena. On mahdollista, että tämän taustalla on ollut pyrkimys saada asia joka tapauksessa edelleen hallinto-oikeuden käsiteltäväksi.

Valituksessa väitetään, että ”tutkimatta jättämisessä on tosi asiassa kuitenkin kyse siitä, että oikaisuvaatimusta ei ryhdytä sisällöllisesti käsittelemään eikä oikaisuvaatimuksen perusteisiin oteta kantaa. Nyt lautakunta on näin kuitenkin tehnyt. Sen sijaan tutkimatta jättämistä koskevassa päätöksessä lautakunnan olisi tullut perustella nimenomaisesti sitä, miksi asia on jätetty tutkimatta.”

Edellä olevan väitteen johdosta ympäristölautakunta toteaa, että se on käsitellyt oikaisuvaatimuskirjelmää vain sen arvioimeksi, täyttyvätkö asiassa oikaisuvaatimuksen käsiteltäväksi ottamiselle säädetyt prosessinedellytykset. Tällainen arviointi edellyttää oikaisuvaatimuskirjelmään tutustumista ja sen sisällön kuvailemista käsiteltäväksi ottamista tai ottamatta jättämistä koskevan ratkaisun tekevälle lautakunnalle. Varsinaista sisällöllistä käsittelyä lautakunta ei ole tehnyt eikä prosessinedellytysten puuttumisen johdosta ole voinutkaan tehdä.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Lisäksi ympäristölautakunta korostaa, että toisin kuin valituksessa väitetään, lautakunta on päätöksessään myös nimenomaisesti todennut ja perustellut, miksi oikaisuvaatimuskirjelmää ei oteta oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

2. Oikaisuvaatimuksen alaisesta asiasta ja sen käsittelystä

Ympäristölautakunta katsoo, että lautakunnan 20.9.2023 (25 §) tekemä päätöstä ei ole perusteita kumota eikä asiaa ole perusteita palauttaa lautakunnan käsiteltäväksi. Lautakunnan päätös asiassa on ollut oikea. Tämän johdosta lautakunta katsoo, että hallinto-oikeuden tulisi hylätä päätöksestä tehty valitus ja pysyttää lautakunnan päätös.

Kuten ympäristölautakunnan sanotussa päätöksessä ja tätä edeltävässä toisaalta kaupungin ja toisaalta Virtasten ja Pelkosen välisessä kirjeenvaihdossa on laajasti selostettu, Äänekosken kaupungin rakennusvalvontaviranomainen ei ole tehnyt eikä ole voinutkaan tehdä mitään päätöstä Virtasten ja Pelkosen omistaman kiinteistön naapurikiinteistöllä tapahtuneessa rakentamisessa. Rakennusvalvontaviranomaisen menettely asiassa on ollut lainsäädännön ja Äänekosken kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella oikeaa. Viranomaisen menettely ei ole lainvastaista tai muutoin virheellistä tai puutteellista vain siksi, että Virtaset ja Pelkonen ovat tyytymättömiä naapurikiinteistöllä tapahtuneeseen rakentamiseen ja esimerkiksi kiinteistöltään avautuvan maiseman muutoksiin.

Valituksessa väitetään, että ”asiassa on siis ilmeistä, että ympäristönsuojelulautakunnan olisi tullut tutkia ja käsitellä asiaa ja mikäli se olisi lopputulemana päätyntä siihen, ettei muutoksenhakijoiden käsityksen vastaisesti lupia edellytettäisi, olisi siitä kuitenkin tullut tehdä valituskelpoinen päätös.”

Ympäristölautakunta kiistää tämän väitteen. Asiassa ei ole ilmeisiä syitä, joiden takia Virtasten ja Pelkosen omistaman kiinteistön naapurikiinteistöllä tapahtunut rakentaminen olisi edellyttänyt mitään rakennusvalvontaviranomaisen myönnettävissä olevaa lupaa tai sen hakemista. Jollekin kiinteistölle suunnitellun ja toteutetun hankkeen luvanvaraisuus ei riipu siitä, mikä on naapurikiinteistöjen omistajien mahdollinen mielipide hankkeesta ja sen perusteista. Luvanvaraisuus arvioidaan objektiivisin perustein siten kuin lainsäädännössä ja rakennusjärjestyksessä edellytetään. Hanke ei myöskään ole ollut kaavan vastainen eikä myöskään kaavanmukaisuuden arviointi ole sidoksissa siihen, miten naapurit asiaan suhtautuvat.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

3. Oikeudenkäyntikulujen korvaamisvaatimuksesta

Ympäristölautakunta katsoo, että valittajien esittämä oikeudenkäyntikulujen korvaamisvaatimus tulee kokonaisuudessaan hylätä ensisijaisesti siksi, että valituksenalaisesta päätöksestä ei ole saanut tehdä valitusta. Tämän johdosta valitus on ollut oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa tarkoitetulla tavalla ilmeisen perusteeton.

Toissijaisesti lautakunta katsoo, että valittajien korvaamisvaatimus tulee kokonaisuudessaan hylätä siksi, että valitus on tullut hylätä, minkä johdosta valittajien on perusteltua ja kohtuullista vastata itse oikeudenkäyntikuluistaan. Asia ei ole ollut oikeudellisesti epäselvä tai tulkinnanvarainen eikä lautakunta ole tehnyt asiassa sellaista virhettä, jonka johdosta valittajilla olisi ollut perusteltu syy saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi valitusasiana tai että lautakunnan päätös olisi tullut kumota valituksen johdosta.

Kolmassijaisesti lautakunta paljoksuu esitettyjen oikeudenkäyntikulujen määrää. Kaupungille lausuntopyyntöaineistossa toimitetun toimenpide- ja kuluerittelyn mukaan valittajien avustaja on käyttänyt valituksen laatimiseen jopa 6,5 tuntia, mitä on pidettävä epäsuhtaisen suurena ajankäyttönä valituksen suppeuteen ja valituksessa tarkoitetun asian aineelliseen ja muodolliseen yksinkertaisuuteen nähden. Missään tapauksessa valituksen laatiminen ei ole voinut edellyttää yli kahta tuntia aikaa.

Kaupunki varaa oikeuden esittää myöhemmin kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimuksen asiassa.

Valmistelija Hallintojohtaja Aleksi Heikkilä, puh. 040 823 7921
Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto, puh. 0400 649 495

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää, että se antaa asiassa lausunnon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle edellä esittelytekstissä tarkoitetun mukaisesti.

Lisäksi ympäristölautakunta valtuuttaa ympäristöpäällikön antamaan hallinto-oikeuden mahdollisesti pyytämät lisäselvitykset ja lisätiedot asiassa.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

Merkittiin, että tämä asia käsiteltiin kolmantena asiana.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

- - - - -

YMPLTK 22.10.2025 § 49

Asia

Oikaisuvaatimus rakennusvalvonnan suulliselle lupapäätökselle ja virheelliselle toiminnalle / asian ratkaiseminen ja muutoksenhaku

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 13.6.2025 antamassaan päätöksessään 2105/03.04.04.16/2023 poistanut ympäristölautakunnan päätökseen liitetyn ilmoituksen muutoksenhakukiellosta ja tutkinut valituksen. Hallinto-oikeus on kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian sille uudelleen käsiteltäväksi. Lisäksi hallinto-oikeus on velvoittanut Äänekosken kaupungin suorittamaan valittajille korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista 1 500 euroa ja tälle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tämän päätöksen antopäivästä. Vaatimus hylätään enemmälti.

Hallinto-oikeuden päätöksen perusteluiden mukaan hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta. Koska ympäristölautakunnan on valituksenalaisella päätöksellään katsottava jättäneen valittajien 20.7.2023 päivätyssä kirjelmässä esittämät vaatimukset tutkimatta, päätökseen on tullut liittää valitusosoitus hallinto-oikeudelle. Näin ollen ympäristölautakunnan päätökseen liitetty ilmoitus muutoksenhakukiellosta on poistettava eikä valitusta ole jätettävä ympäristölautakunnan esittämillä perusteilla tutkimatta.

Asian vireilletulo ja taustaa

Virpi ja Esa Virtanen sekä Irmeli Pelkonen ovat olleet ensimmäisen kerran yhteydessä Äänekosken kaupunkiin 22.5.2023 ja toimittaneet palautteen 5.7.2023 (liite 1.). Kiinteistöllä on käyty 6.7.2023 rakennustarkastajan toimesta toteamassa tilanne (liite 2., kuvat). Rakennustarkastaja on vastannut palautteeseen 17.7.2023 (liite 3.), jossa kerrotaan, että asiaa on arvioitu voimassa olevan yleiskaavan ja rakennusjärjestyksen mukaan eikä kyseessä ollut luvanvaraiset toimet. 18.7.2023 Virtaset ja Pelkonen ovat pyytäneet ohjeistusta viranomaispäätöksen oikaisuvaatimuksen tekoon.

Rakennustarkastaja on 19.7.2023 vastannut, että tilanteesta ei nähty olevan asiaa, josta olisi voitu tehdä viranomaispäätös (3 a.). Sen lisäksi rakennustarkastaja on neuvonut, että rakennusvalvonnan toimintaan tyytymätön voi jättää kirjallisen hallintokantelun kunnan

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

rakennusvalvontaviranomaiselle. Virtaset ja Pelkonen toimittivat ympäristölautakunnalle suunnatun oikaisuvaatimuksen 20.7.2023 (liite 3 b.).

Hallinto-oikeuden päätöksen (liite 4.) jälkeen Virpi ja Esa Virtanen sekä Irmeli Pelkonen ovat lähettäneet asiassa 1.7.2025 päivätyn kirjelmän, joka on esitetty oheismateriaalina (liite 4 a.). Kiinteistöllä on käyty 31.7.2025 uudelleen katselmuksella ympäristöpäällikön, rakennustarkastajan sekä kiinteistön omistajan toimesta. Käyntien kuvat sekä tarkastuksesta laadittu muistio on esitetty oheisaineistona (liite 5.). Kiinteistön omistajalta on pyydetty asian käsittelynä valvontailmoituksesta ilmoituksesta vastine. Vastine on saapunut 15.9.2025 (liite 6.). Vastineessa on otettu kantaa mm. uimarannan toteuttamiseen, käyttöaikoihin, lupatarpeen tiedusteluun ja puustoisien suojavyöhykkeen perustamisesta.

Ympäristölautakunnan päätösehdotus

Maankäyttö- ja rakennuslain 124 §:n (nyk. rakentamislaki (751/2023) on tullut voimaan 1.1.2025) mukaan kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Asian vireille tullessa voimassa olleen maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 125 §:n mukaan rakennuksen rakentamiseen on oltava rakennuslupa. Saman lain 113 §:n mukaan rakennus on asumiseen, työntekoon, varastointiin tai muuhun käyttöön tarkoitettu kiinteä tai paikallaan pidettäväksi tarkoitettu rakennelma, rakenne tai laitos, joka ominaisuuksiensa vuoksi edellyttää viranomaisvalvontaa turvallisuuteen, terveellisyysyteen, maisemaan, viihtyisyyteen, ympäristönäkökohtiin taikka muihin tämän lain tavoitteisiin liittyvistä syistä. Rakennuksena ei kuitenkaan pidetä kooltaan vähäistä ja kevytrakenteista rakennelmaa tai pienehköä laitosta, ellei sillä ole erityisiä maankäytöllisiä tai ympäristöllisiä vaikutuksia.

MRL 126 §:n mukaan rakennusluvan sijasta rakentamiseen voidaan hakea toimenpidelupa sellaisten rakennelmien ja laitosten, kuten maston, säiliön ja piipun pystyttämiseen, joiden osalta lupa-asian ratkaiseminen ei kaikilta osin edellytä rakentamisessa muutoin tarvittavaa ohjausta. Toimenpidelupa tarvitaan lisäksi sellaisen rakennelman tai laitoksen pystyttämiseen ja sijoittamiseen, jota ei pidetä rakennuksena, jos toimenpiteellä on vaikutusta luonnonoloihin, ympäröivän alueen maankäyttöön taikka kaupunki- tai maisemakuvaan. Toimenpidelupa tarvitaan myös muuhun kuin

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

rakennuslupaa vaativaan rakennuksen ulkoasua muuttavaan toimenpiteeseen sekä asuinrakennuksen huoneistojärjestelyihin.

Äänekosken kaupungin voimassa olleen rakennusjärjestyksen (kaupunginvaltuusto 11.12.2006) 5 §:n mukaan toimenpiteiden luvan- tai ilmoituksenvaraisuus ranta-asemakaava ja oikeusvaikutteiset rantayleiskaava-alueet (B) koskee rakennelmien osalta katosta, vajaa, kioskia, esiintymislavaa tai muuta vastaavaa rakennelmaa.

Kiinteistön omistaja on ennen rakennustöihin ryhtymistä ollut puhelimitse rakennusvalvontaan yhteydessä luvantarpeesta keväällä vuonna 2023. Rakennusvalvonta on arvioinut annettujen tietojen perusteella, että kyseessä oleva toimenpide – terassin ja uimapaikan rakentaminen – ei edellytä rakennuslupaa tai muuta viranomaispäätöstä voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain (nyk. rakentamislain) ja Äänekosken kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella. Matalia kattamattomia yksityiskäyttöön tulevia terassirakenteita ei ole Äänekosken kaupungin rakennusvalvonnassa katsottu edellä mainituin perustein lupaa tai ilmoitusta edellyttäväksi toimenpiteeksi, koska niillä ei katsota olevan maankäytöllisiä tai ympäristöllisiä vaikutuksia, vaikutusta luonnonoloihin, ympäröivän alueen maankäyttöön taikka kaupunki- tai maisemakuvaan. Ko. terassin ei ole katsottu olevan kiinteästi asuinrakennukseen liittyvä pitkän välimatkan vuoksi; asuinrakennuksen ja terassin etäisyys toisistaan on noin 200 metriä ja niiden välissä kulkee myös tie. Terassin on katsottu olevan uimapaikkaan liittyvä rakenne. Yksityinen omalla kiinteistöllä oleva uimapaikka tai veneen pitopaikka ei myöskään ole lupaa tai ilmoitusta edellyttävä asia. Terassin ja uimarannan perustamisella ei arvioitu olevan erityisiä maankäytöllisiä tai ympäristöllisiä vaikutuksia. Puustoa on poistettu ranta-alueelta vähäisesti uimapaikan kohdalta. Uimapaikka ja terassi eivät myöskään poikkea ympäristöstä merkittävällä tavalla, koska myös vastarannalla on perustettu laituri/uimapaikka kuvien perusteella (vrt. järven rannan luonnontilaisuus. Liite 7. kuva 31.7.2025). Ruoppausta ei ole tehty, alue on pienialainen ja mitään merkittäviä maanmuokkaustoimia ei ole tehty. Maankäyttö ja rakennuslaki (nyk. rakentamislaki) tai Äänekosken kaupungin rakennusjärjestys ei ota kantaa veneen sijoittamiseen omalla kiinteistöllä. Tässä asiassa ei ole tehty hallintopäätöstä edellä kuvatuin perustein, vaan kiinteistön omistajalle on annettu neuvontaa toimenpiteen luvanvaraisuudesta (asian ratkaisussa huomioitu liitteenä olevat selvitykset ja asiakirjat).

Rakennusvalvonta ei ole velvollinen kuulemaan naapureita tilanteessa, jossa toimenpide ei ole luvanvarainen eikä mitään

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

päätöstä ole tehty. Myöskään vesilain mukaisia vesiluvan mukaisia toimia kiinteistöllä ei ole tehty (rantaa ei ole ruopattu).

Asian käsittelyä ei ole kaupungin rakennusvalvonnan toimesta viivytelty. Ympäristölautakunnan kokousasiakirjat ovat julkisia ja ne toimitetaan asianosaisille.

Asiassa ei ole saapuneen vastineen ja uuden tarkastuskäynninkään myötä syntynyt syitä muuttaa asian käsittelyä. Rakennusvalvonta ei voi ryhtyä valvontatoimenpiteisiin (esim. hallintopakkomenettelyt, purkaminen ja ennallistaminen) ilman perusteltua epäilyä lainvastaisesta rakentamisesta.

Tässä tapauksessa ei ole ilmennyt seikkoja, jotka edellyttäisivät viranomaispuuttumista, joten valvontailmoituksen käsittely päätetään.

Valmistelija Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto, puh. 0400 649 495, ja ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta päättää
1. tutkia asian valvontailmoituksena;
2. antaa valvontailmoituksesta päätöksen edellä esitetysti;
3. liittää päätökseen muutoksenhakuohjeen.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

YMPLTK 18.02.2026 § 9
543/10.03.00.13/2023

Asia Oikaisuvaatimus rakennusvalvonnan suulliselle lupapäätökselle ja virheelliselle toiminnalle / Lausunnon antaminen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa Äänekosken kaupungin ympäristölautakuntaa antamaan lausunnon valituksesta, joka kohdistuu ympäristölautakunnan 22.10.2025 § 49 antamaan päätökseen. Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä. Lausuntoon on

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

liitettävä valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

Näitä asiakirjoja ovat ainakin:

- asiakirja, jolla valvonta-asia on tullut vireille;
- asianosaisille lähetetyt kuulemiskirjeet;
- asianosaisten vastaukset kuulemiskirjeisiin;
- pöytäkirjat/muistiot kiinteistöllä 992-457-1-787 mahdollisesti tehdyistä katselmuksista/tarkastuksista valokuvineen;
- selvitys voimassa olevasta kaavasta (ote kaavakartasta, kaavamääräykset ja selvitys kaavan voimaantulosta);
- toimenpiteiden tekoaikana ja päätöksentekohetkellä voimassa olleet rakennusjärjestykset; ja
- valituksenalaisessa päätöksessä mainittu oheisaineisto (liitteet 1–7).

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 31.3.2026.

Valittajien vaatimukset tiivistetysti

Virpi ja Esa Virtanen sekä Irmeli Pelkonen (myöh. valittajat) vaativat, että hallinto-oikeus ottaa valituksen tutkittavakseen ja kumoaa Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnan päätöksen (YMPLTK § 49, 22.10.2025). Lisäksi valittajat vaativat, että kaupunki veloitetaan ryhtymään lain edellyttämiin valvontatoimiin tilanteen korjaamiseksi.

Valittajat vaativat, että kiinteistölle 992-457-1-787 luvatta rakennettu terassi, siihen liittyvä pihanurmikko sekä rantaan rakennettu uimaranta poistetaan kokonaisuudessaan. Terassin alta poistettu maa-aines on ennallistettava palauttamalla pellon ruokamulta alkuperäiseen maaperään. Rannan suojavyöhykkeeltä on poistettava pihakiveykset ja hiekka. Suojavyöhyke on palautettava mahdollisimman luonnontilaista vastaavaksi. Poistettujen suurten puiden tilalle on istutettava uudet puut. Valittajat vaativat lisäksi, että rannan puuston raivaaminen pihamaiseksi lopetetaan ja rannan suojavyöhyke pidetään jatkossa luonnontilaisena kaavamääräysten mukaisesti. Ennallistamistoimet on toteutettava ulkopuolisen asiantuntijan laatiman ennallistamissuunnitelman perusteella. Suunnitelman laatimisen yhteydessä valittajille on varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ja suunnitelma on hyväksyttävä valittajilla ennen sen toteuttamista. Toteutuksesta vastaavan työnjohtajan tulee olla ulkopuolinen toimija. Ennallistamisen valmistuminen ja lopputulos on varmistettava yhteisellä loppukatselmuksella, jonka rakennusvalvontaviranomainen kutsuu koolle.

Näillä vaatimuksilla pyritään palauttamaan alueen tila kaavan mukaiseen ja ympäristön kannalta oikeaan tilaan sekä turvaamaan valittajien oikeudet ja rauha jatkossa.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Valitus liitteineen on esitetty asian oheismateriaalina.

Ympäristölautakunnan lausunto

Asian vireilletulo ja taustaa

Rakennusvalvonta ratkaisee valvonta-asiat tapauskohtaisen selvityksen ja vaikutusarvion perusteella. Rakennusvalvonta arvioi toimenpiteiden lupatarpeen keväällä 2023 kiinteistön 992-457-1-787 omistajan yhteydenoton perusteella. Arviointi tehtiin m/aankäyttö- ja rakennuslain MRL:n (nyk. rakentamislaki) 113 §:n, 115 §:n, 126 a §:n, 128–129 §:n sekä 14 §:n nojalla, ottaen huomioon Äänekosken kaupungin rakennusjärjestyksen (11.12.2006) 5 §:n.

Rakennusvalvonta antoi asiassa neuvontaa kiinteistön 992-457-1-787 omistajalle, että luvan tai ilmoituksen tarve ei täyty huomioiden alueen kaavatilanne sekä toimenpiteen laatu.

Virpi ja Esa Virtanen sekä Irmeli Pelkonen ovat olleet ensimmäisen kerran yhteydessä Äänekosken kaupunkiin 22.5.2023 ja toimittaneet palautteen 5.7.2023 (liite 1.). Kiinteistöllä on käyty 6.7.2023 rakennustarkastajan toimesta toteamassa tilanne (liite 2., kuvat). Rakennustarkastaja on vastannut palautteeseen 17.7.2023 (liite 3.), jossa kerrotaan, että asiaa on arvioitu voimassa olevan yleiskaavan ja rakennusjärjestyksen mukaan eikä kyseessä ollut luvanvaraiset toimet. 18.7.2023 Virtaset ja Pelkonen ovat pyytäneet ohjeistusta viranomaispäätöksen oikaisuvaatimuksen tekoon.

Rakennustarkastaja on 19.7.2023 vastannut, että tilanteesta ei nähty olevan asiaa, josta olisi voitu tehdä viranomaispäätös (3 a.). Sen lisäksi rakennustarkastaja on neuvonut, että rakennusvalvonnan toimintaan tyytymätön voi jättää kirjallisen hallintokantelun kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle. Virtaset ja Pelkonen toimittivat ympäristölautakunnalle suunnatun oikaisuvaatimuksen 20.7.2023 (liite 3 b.).

Hallinto-oikeuden päätöksen (liite 4.) jälkeen Virpi ja Esa Virtanen sekä Irmeli Pelkonen ovat lähettäneet asiassa 1.7.2025 päivätyn kirjelmän, joka on esitetty oheismateriaalina (liite 4 a.). Kiinteistöllä on käyty 31.7.2025 uudelleen katselmuksella ympäristöpäällikön, rakennustarkastajan sekä kiinteistön omistajan toimesta. Käyntien kuvat sekä tarkastuksesta laadittu muistio on esitetty oheisaineistona (liite 5.). Kiinteistön omistajalta pyydettiin asian käsittelynä valvontailmoituksesta ilmoituksesta vastine. Vastine saapui 15.9.2025 (liite 6.). Vastineessa on otettu kantaa mm. uimarannan toteuttamiseen, käyttöaikoihin, lupatarpeen tiedusteluun ja puustoisien suojavyöhykkeen perustamisesta.

Ympäristölautakunta antoi valituksenalaisen päätöksen YMPLTK 22.10.2025 § 49. Valituksenalainen päätös on esitetty valituksen liitteinä.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Lupatarpeen arviointi

Terassia ei voida pitää MRL 113 §:n (asian vireille tullessa voimassa ollut laki, nyk. rakentamislaki) mukaisena rakennuksena, koska se on kattamaton eikä sisällä pysyvään oleskeluun tarkoitettuja tiloja. MRL 115 §:n tarkoittamana rakennelmana sen lupatarve määräytyy MRL 126 §:n mukaan, jos toimenpiteillä on vaikutusta luonnonoloihin, ympäröivän alueen maankäyttöön taikka kaupunki- tai maisemakuvaan. Toimenpiteillä ei arvioitu olevan vähäistä suurempaa vaikutusta edellä mainittuihin. MRL 129 §:n mukaan kunta voi rakennusjärjestyksessä määrätä, että merkitykseltään ja vaikutukseltaan vähäiseen rakentamiseen tai muuhun toimenpiteeseen voidaan ryhtyä ilman rakennus- tai toimenpidelupaa sen jälkeen, kun asianomainen on tehnyt tätä koskevan ilmoituksen kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle.

Kunnan rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat rakentamista koskevat määräykset. Määräykset voivat koskea muun muassa rakennuspaikan suuruutta, rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista, rakennuksen sopeutumista ympäristöön ja rakentamistapaa. Rakennusjärjestyksessä voidaan määrätä myös rakentamista koskevan lupajärjestelmän helpotuksista. Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto. Kunta voi rakennusjärjestyksessä määrätä, että toimenpidelupaa ei kunnassa tarvita muun muassa edellä mainitussa kohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen, jos toimenpidettä voidaan pitää vähäisenä. Äänekosken kaupungin voimassa olleen rakennusjärjestyksen (kaupunginvaltuusto 11.12.2006) 5 §:n mukaan toimenpiteiden luvan- tai ilmoituksenvaraisuus ranta-asemakaava ja oikeusvaikutteiset rantayleiskaava-alueet (B) koskee rakennelmien osalta katosta, vajaa, kioskia, esiintymislavaa tai muuta vastaavaa rakennelmaa. Edellä mainituin perustein kattamaton terassi ei edellytä lupamenettelyä.

MRL 128 §:n mukaan maisematyölupa puiden kaatoon vaaditaan, jos kyseessä on asemakaava-alue, alueella on rakennuskielto tai yleiskaavassa niin määrätään. Maisematyöluvalla ei ollut tarvetta, koska maisemavaikutus on vähäinen: vähäinen puuston poisto ei olennaisesti muuta rannan maisemaa, ottaen huomioon myös kaava-alueen muu rantarakentaminen.

Uimapaikalla tehty toimenpiteet eivät sisältäneet ruoppausta, täyttöö, vedenkorkeuden muuttamista tai rannan/pohjan olennaista muokkausta vesilain (587/2011) tarkoittamalla tavalla, jolloin tarve vesilain mukaiselle luvalla tai ilmoituksella ei syntynyt.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Asiaan ei ole tuotu sellaista lisätietoa valituksen yhteydessä, joka antaisi syyn muuttaa rakennusvalvonnan tulkintaa tai ympäristölautakunnan antamaa päätöstä YMPLTK § 49, 22.10.2025 asiassa.

Vaikutus kaavaan

Kiinteistö sijaitsee oikeusvaikutteisen rantayleiskaavan M-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue). M-alueella sallitaan maa- ja metsätalouden lisäksi ulkoilu ja virkistys alueen pääkäyttötarkoitusta vaarantamatta. Kysymyksessä on kattamaton ja matala noin 25 m² terassi sekä pienimuotoinen uimapaikka noin 13 metrin etäisyydellä rannasta. Yksityisen uimapaikan perustaminen omalle rannalle on sallittua, jos se ei muuta alueen pääkäyttötarkoitusta. Kysymyksessä on kattamaton, matala terassi ja pienimuotoinen uimapaikka, joiden vähäiset vaikutukset eivät rinnastu asuin- tai loma-asuntorakentamiseen eivätkä muodosta kaavan käyttötarkoitusta muuttavaa toimenpidettä. Yleiskaavassa ei ole maisematyöluvan edellyttävää määräystä kyseiselle alueelle. Toimenpiteet eivät muuta M-alueen käyttötarkoitusta, joten poikkeamislupaa ei tarvita.

Asiaan ei ole tuotu sellaista lisätietoa, joka antaisi syyn muuttaa rakennusvalvonnan tulkintaa tai ympäristölautakunnan antamaa päätöstä YMPLTK § 49, 22.10.2025 asiassa.

Valvonta

Suoritetut käynnit ovat olleet valvonta-asiaan ja neuvontaan liittyviä tarkastuksia. Viranomaisen on käynyt paikalla 6.7.2023 ja 31.7.2025 (liite 2. ja 5.). Kummallakin käynnillä kiinteistönomistaja on ollut paikalla. Katselmoinnissa tarkasteltiin terassirakennetta, uimapaikkaa ja ranta-aluetta yleensä. Koska asiassa ei ole tehty lupapäätöstä eikä käynnistetty lupamenettelyä; kyse on ollut neuvonnasta ja valvontailmoituksen selvittämisestä. Kyseessä ei ollut MRL:n 133 §: mukainen lupahakemukseen liittyvä katselmus, vaan 183 §:n mukainen tarkastus, jonka takia naapureita ei kutsuttu mukaan käynneille. Maankäyttö- ja rakennuslaki sisälsi tarkastusoikeudesta säännöksen, jolloin se syrjäyttää kuntalain tai hallintokäyttölain yleissäännökset.

Hallintopakkomenettelyn arviointi

Huomioiden asian vähäinen luonne ja se, ettei laittomuusepäilylle ole löytynyt katetta, hallintopakkomääräyksille ei ole oikeudellisia edellytyksiä. Hallintopakko edellyttää lainvastaisen rakentamisen tai lupaehtojen rikkomisen osoittamista. Tässä asiassa laittomuutta ei ole todettu.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Ympäristölautakunta päätti 22.10.2025 § 49, ettei esitettyjen selvitysten perusteella ole perusteltua epäilyä luvanvastaisesta rakentamisesta tai vesilain mukaisesta luvanvaraisesta toimenpiteestä ja päätti valvontailmoituksen käsittelyn. Asiassa ei ole tuotu ilmi sellaista uutta tietoa, jonka takia päätöstä pitäisi muuttaa.

Valittajan viittaus oikeuskäytäntöön ja asian arviointi ennakkopäätöksenä

Valittajien viittaama KHO:2017:174 koski erikseen luvanvaraiseksi katsottua rakennelmaa (koko/rakenne/vaikutukset) ja paikallista rakennusjärjestystä, jonka perusteella toimenpidelupa edellytettiin ja haettiin. Hankkeessa oli kysymys 220 autolle tarkoitetun pysäköintialueen rakentamisesta tanssilavan yhteyteen, jolle oli haettu, ja myönnetty toimenpidelupa, mutta ei poikkeamislupaa. Äänekosken kaupungin rakennusjärjestys ei sisällä säännöstä terasseista, joten oikeustapaus ei ole vertailukelpoinen.

Kysymyksessä oleva asia ei sisällä sellaista yleistä lain tulkintakysymystä, jonka ratkaisu olisi tärkeä lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi, asian käsittelyssä ei ole tapahtunut virhettä, eikä asiassa ole muuta painavaa syytä, joiden takia asian ratkaiseminen edellyttäisi ennakkopäätösohjausta.

Koettu haitta

Asiassa ei ole tullut sellaista näyttöä, joka vaatisi lupatarpeen arvioinnin muuttamista, muuttaisivat kiinteistön käyttöä kaavan vastaiseksi tai näyttöä ympäristöhaitasta tai vesistövaikutuksista. Kiinteistölle tai sen käytölle ei ole esitetty sellaista muutosta, joka lisäisi valumia vesistöön tavanomaisesta yksityisestä uimapaikan käytöstä poikkeavalla tavalla. MRL:n luvanvaraisuusharkinta ei perustu subjektiiviseen haittakokemukseen, vaan lainsäädännön mukaisiin vaikutuskriteereihin: luonnonolot, maankäyttö, maisema, turvallisuus ja terveellisyys. Yksityisen rannan tavanomainen virkistyskäyttö (oleskelu, uiminen) on sallittua M-alueella.

Yhteenveto

Ympäristölautakunta katsoo, että lautakunnan 22.10.2025 § 49 tekemä päätöstä ei ole perusteita kumota tai poistaa eikä asiaa ole perusteita palauttaa lautakunnan käsiteltäväksi. Lautakunnan päätös asiassa on ollut oikea eikä myöhemminkään ole tullut ilmi seikkoja, joiden johdosta päätöstä olisi tarpeen muuttaa. Tämän johdosta lautakunta katsoo, että hallinto-oikeuden tulisi hylätä päätöksestä tehty valitus ja pysyttää lautakunnan päätös. Myöskään hallintopakkomääräyksille ei ole laissa säädettyjä edellytyksiä tässä asiassa.

Ympäristölautakunta	§ 25	20.09.2023
Ympäristölautakunta	§ 47	13.12.2023
Ympäristölautakunta	§ 49	22.10.2025
Ympäristölautakunta	§ 9	18.02.2026

Kaupunki varaa oikeuden esittää myöhemmin kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimuksen asiassa.

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683
Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto, puh. 0400 649 495

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää, että se antaa asiassa lausunnon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle edellä esittelytekstissä tarkoitetun mukaisesti. Ympäristölautakunnan päätös 22.10.2025 § 49 tulee pysyttää muuttamattomana ja valitus hylätä.

Lisäksi ympäristölautakunta valtuuttaa ympäristöpäällikön antamaan hallinto-oikeuden mahdollisesti pyytämät lisäselvitykset ja lisätiedot asiassa.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

Liitteet
1 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö ja liitteet

Oheisaineisto
Ymp.ltk. 22.10.2025 liitteet 1-7

Ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta

§ 24
§ 10

21.05.2025
18.02.2026

Rakentamislain mukainen hallintopakkoasia / Vuorikuja 5, 992-36-6-3 / Hallintopakkomennettelyn päättäminen

YMPLTK 21.05.2025 § 24

Asia

Rakentamislain mukainen hallintopakkoasia /Vuorikuja 5, 992-36-6-3

Asian vireilletulo ja valvonta-asian käsittely

Äänekosken ympäristönsuojeluun ja rakennusvalvontaan tulleiden kuntalaisten ilmoitusten johdosta kiinteistöllä 992-36-6-3 on todettu epäsiistiä ulkovarastointia sekä keskeneräiset rakennukset, joista leviää mm. eristevillaa ympäristöön. Rakennukset myös rumentavat ympäristöä.

Rakennustarkastaja antoi kiinteistön 992-36-6-3 omistajalle [REDACTED] (myöh. asianosainen) 18.8.2023 päivätyllä kirjeellä kehotuksen siistiä kiinteistön alue sekä purkaa keskeneräiset rakennukset, ellei rakennushankkeille haeta ja saada uutta rakennuslupaa töiden saattamiseksi valmiiksi. Kirjeessä ilmoitettiin kiinteistöllä suoritettavan tarkastus 31.12.2023 jälkeen.

Ilmoitus tarkastuksesta ja asianosaisen kuuleminen suoritettiin kirjeellä 2.5.2024. Tarkastuspäivämäärä oli 21.5.2024 klo 12.30 ja määräaika vastineen antamiselle 7.6.2024. Kirje lähetettiin kirjattuna kirjeenä, johon ei saatu vastaanottokuittausta.

Tarkastuksella 21.5.2024 rakennustarkastaja totesi, että annettua kehotusta ei ollut noudatettu. Pihassa oli varastoituna rakennusaikaisia rakennusmateriaaleja mm. pihalaattoja, harkkoja, tiiliä, käyttökeltotonta puutavaraa, ilmanvaihtokanavaputki, autoja 2 kpl, auton renkaita, maaliastioita ja työmaaparakki. Pihassa ja rakennuksien ympärillä kasvoi myös jo runsas puusto. Keskeneräisten rakennusten ikkunoita oli rikottu. Seinät olivat osittain auki ja eristevillaa oli levinnyt myös rakennuksen ulkopuolelle.

Koska em. kirjatun kirjeen vastaanottokuittausta ei saatu, asiassa suoritettiin asianosaisen kuuleminen uudelleen haastemiehen välityksellä 20.1.2025. Haastemies toimitti kirjeen asianosaiselle vastaanottokuittauksella 24.1.2025. Uusi määräaika vastineen antamiselle oli 1.5.2025 mennessä.

Asianosainen ei antanut vastinetta asiaan määräaikaan mennessä.

Perustelut

Rakentamislain (752/2023) 142 §:n mukaan rakennuksen haltijan on pidettävä rakennuksen ympäristö rakentamisluvan mukaisessa käytössä ja siistissä kunnossa. Rakennuksen haltija ei saa käyttää

Ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta

§ 24
§ 10

21.05.2025
18.02.2026

tonttia tai rakennuspaikkaa niin, että sen rakentamisluvassa istutettaviksi osoitetut alueet, leikkipaikat tai oleskelualueet taikka muut asumisviihtyisyyteen vaikuttavat alueet supistuvat. Kiinteistön omistajan on huolehdittava, että rakentamisluvassa osoitetut ja hälytysajoneuvoja tai huoltoajoa varten tarkoitetut kulkuyhteydet säilytetään ajokelpoisina.

Rakentamislain 143 §:n mukaan rakennuksen omistajan ja haltijan on osaltaan järjestettävä ulkona tapahtuva varastointi niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa eikä häiritse ympäröivää asutusta.

Asemakaava-aluetta ei saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentavaan varastointiin eikä pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen, jollei asemakaavasta muuta johdu.

Rakentamislain 144 §:n mukaan jollei rakentamishankkeeseen ryhtyvä ole kymmenen vuoden kuluessa luvan myöntämisestä saanut valmiiksi aloitettua rakennustyötä tai muuta toimenpidettä, kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on velvoitettava rakentamishankkeeseen ryhtyvä määräajassa saattamaan työ loppuun taikka ryhtymään muihin toimenpiteisiin, jotka terveellisyyden, turvallisuuden taikka ympäristölle aiheutuvan haitan tai häiriön vuoksi ovat tarpeen.

Rakentamislain 145 §:n mukaan, jos rakennus on osaksi tai kokonaan tuhoutunut, rakennustyö jätetty kesken tai rakennuksen käyttämisestä on luovuttu, kiinteistön omistajan on saatettava rakennuspaikka ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä. Rakennus on suojattava säältä ja mahdolliselta vahingonteolta.

Rakentamislain 147 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, voi kunnan rakennusvalvontaviranomainen 6, 8, 10, 12 ja 13 luvun mukaisissa asioissa velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkolain (1113/1990) 4 §:n mukaan viranomainen voi asettaa uhkasakon, teettämisuhan tai keskeyttämisuhan, jos niin on laissa säädetty. Lain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen

Ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta

§ 24
§ 10

21.05.2025
18.02.2026

mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhka-sakkolain 9 §:n mukaan juokseva uhkasakko asetetaan määrämällä uhkasakolle kiinteä peruserä sekä lisäerä jokaista sellaista päätöksessä ilmoitettavaa ajanjaksoa (uhkasakkojakso) varten, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu.

Asianosainen ei ole kehotuksesta huolimatta ryhtynyt siistimään kiinteistön aluetta eikä saattamaan rakennuspaikkaa ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä. Näin ollen annettavaa määräystä on syytä tehostaa asettamalla uhkasakko.

Jos päävelvoitteita ei noudateta annettuihin määräaikoihin mennessä, Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta voi uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi.

Valmistelija

Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto, puh. 0400 649 495 ja ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää velvoittaa asianosaista:

Päävelvoite 1

Siistimään kiinteistön 992-36-6-3 aluetta ja saattamaan ulkovarastointi sekä rakennuspaikka ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä ja lisäksi rakennus on suojattava säältä ja mahdolliselta vahingonteolta kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaamisesta. Rakentamislaki 142, 143 ja 145 §.

Päävelvoite 2

Rakentamishanke tulee saattaa loppuun tai ryhtyä muihin toimenpiteisiin, jotka terveellisyyden, turvallisuuden tai ympäristölle aiheutuvan haitan tai häiriön vuoksi on tarpeen. Vaihtoehtoisesti asianosaisen on joko haettava rakentamislupa rakentamishankkeiden loppuun saattamiseksi tai haettava lupa rakennusten purkamiseksi kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Rakentamislaki 144 §.

Päävelvoitteiden tehoste

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon. Uhkasakko muodostuu kullekin päävelvoitteelle erikseen asetettavasta pääerästä ja jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta koskevista lisäeristä.

Ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta

§ 24
§ 10

21.05.2025
18.02.2026

- Päävelvoitetta 1 koskevan uhkasakon peruserä on 1 000 € ja lisäerä 300 € jokaista asetetun määrääjän jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.

- Päävelvoitetta 2 koskeva uhkasakon peruserä on 1 000 € ja lisäerä 300 € jokaista asetetun määrääjän jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.

Jos edellä mainittuja päävelvoitteita ei noudateta annettuihin määräaikoihin mennessä, Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta voi uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi.

Ilmoittaminen maanmittauslaitokselle

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain 19 §:n edellyttämällä tavalla Maanmittauslaitokselle, jotta kiinteistöä 992-36-6-3 koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteesta asetetusta uhkasakosta tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Asian ilmoittaminen syyttäväviranomaiselle

Tapahtunut rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, minkä vuoksi ja kun yleisen edun ei ole katsottava vaativan syytteen nostamista, lautakunta jättää asian ilmoittamatta syyttäväviranomaiselle.

Ilmoitusvelvollisuus

Jos edellä mainittu omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksen saajan nimi ja osoite.

Päätöksen täytäntöönpano

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen määrää, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maksu

Tästä päätöksestä peritään kiinteistön omistajalta rakennusvalvontataksan 1.1.2025 11.3 §:n mukainen maksu 400 euroa.

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -

Ympäristölautakunta § 24
Ympäristölautakunta § 10

21.05.2025
18.02.2026

YMPLTK 18.02.2026 § 10

272/11.03.02.02/2025

Rakentamislain mukainen hallintopakkoasia / Vuorikuja 5, 992-36-6-3 / Hallintopakkomenettelyn päättäminen

Vuorikujalle haettiin 30.10.2025 purkamislupaa keskeneräisille rakennuksille. Purkamislupa § 52 myönnettiin 4.11.2025. Rakennukset todettiin asianmukaisesti puretuksi ja niiden ympäristö siistityksi rakennustarkastajan suorittamalla loppukatselmuksella 28.1.2026.

Valmistelija Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto, puh. 0400 649 495

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää hallintopakkomenettelyn asian tilan korjaannuttua kiinteistöllä. Asianosaisen katsotaan noudattaneet hänelle asetettuja velvoitteita.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

Liitteet

2 LP-992-2025-00266 Loppukatselmuksen pöytäkirja 28.01.2026
08.24

Oheisaineisto

Kehotus ja kuuleminen 992-36-6-3.
Valokuvia tarkastukselta 21.5.2024 kiinteistöllä 992-36-6-3

Rakentamislain mukainen hallintopakkoasia/ Juoksutie 4, 992-9-901-6

YMPLTK 18.02.2026 § 11

78/11.03.02.02/2026

Asian vireilletulo ja valvonta-asian käsittely

Äänekosken ympäristönsuojeluun ja rakennusvalvontaan tulleiden kuntalaisten ilmoitusten johdosta kiinteistöllä 992-9-901-6 on todettu epäsiistiä ulkovarastointia, heikkokuntoinen aita sekä keskeneräinen rakennus. Naapurit ovat kokeneet myös hajuhaittaa rakennuksesta ja pihassa lahoavista puumateriaaleista. Rakennus, aita ja pihapiiri ovat turvallisuus- ja terveysuhka lähinaapurustolle ja ne myös rumentavat ympäristöä.

Rakennustarkastaja antoi kiinteistön 992-9-901-6 omistajalle Eeva Ström (myöh. asianosainen) 28.5.2024 päivätyllä kirjeellä kehotuksen (Liite 1) siistiä kiinteistön alue sekä korjaamaan tai purkamaan heikkokuntoinen raja-aita. Kirjeessä ilmoitettiin kiinteistöllä suoritettavan tarkastus 31.12.2024 jälkeen.

Asianosainen kävi 12.12.2024 johtavan rakennustarkastajan luona keskustelemassa asiasta ja pyytämässä jatkoaikaa kehotuksessa mainittujen töiden tekemiseksi. Jatkoaikaa myönnettiin 31.8.2025 saakka.

Ilmoitus tarkastuksesta ja asianosaisen kuuleminen suoritettiin kirjeellä 10.9.2025 (Liite 2). Tarkastuspäivämäärä oli 30.9.2025 klo 10.00 ja määräaika vastineen antamiselle 30.9.2025. Kirje lähetettiin kirjattuna kirjeenä. Koska kirjattua kirjettä ei noudettu, suoritettiin kuuleminen uudestaan 10.10.2025 haastemiehen välityksellä (Liite 3).

Tarkastuksella (Liite 4) 30.9.2025 rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja totesivat, ettei annettua kehotusta noudatettu. Pihasta havaittiin viedyn vain yksi kylmälaite pois, muutoin tilanne ennallaan.

Asianosainen antoi kuulemiseen vastineen (Liite 5) 1.12.2025. Asianosainen toi vastineessa esille taloudellisia ja terveydellisiä seikkoja, jonka vuoksi ei ole voinut ryhtyä kehotuksen mukaisiin toimiin annetussa määräajassa.

Perustelut

Asian tullessa vireille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) voimassa ollessa, sovellettaviin säädöksiin ei ole tullut merkittäviä muutoksia rakentamislain (752/2023) voimaantullessa 1.1.2025

Rakentamislain 142 §:n mukaan rakennuksen haltijan on pidettävä rakennuksen ympäristö rakentamisluvan mukaisessa käytössä ja siistissä kunnossa. Rakennuksen haltija ei saa käyttää tonttia tai

rakennuspaikkaa niin, että sen rakentamisluvassa istutettaviksi osoitetut alueet, leikkipaikat tai oleskelualueet taikka muut asumisviihtyisyyteen vaikuttavat alueet supistuvat. Kiinteistön omistajan on huolehdittava, että rakentamisluvassa osoitetut ja hälytysajoneuvoja tai huoltoajoa varten tarkoitetut kulkuyhteydet säilytetään ajokelpoisina.

Rakentamislain 143 §:n mukaan rakennuksen omistajan ja haltijan on osaltaan järjestettävä ulkona tapahtuva varastointi niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa eikä häiritse ympäröivää asutusta.

Asemakaava-aluetta ei saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentavaan varastointiin eikä pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen, jollei asemakaavasta muuta johdu.

Rakentamislain 144 §:n mukaan jollei rakentamishankkeeseen ryhtyvä ole kymmenen vuoden kuluessa luvan myöntämisestä saanut valmiiksi aloitettua rakennustyötä tai muuta toimenpidettä, kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on velvoitettava rakentamishankkeeseen ryhtyvä määräajassa saattamaan työ loppuun taikka ryhtymään muihin toimenpiteisiin, jotka terveellisyyden, turvallisuuden taikka ympäristölle aiheutuvan haitan tai häiriön vuoksi ovat tarpeen.

Rakentamislain 145 §:n mukaan, jos rakennus on osaksi tai kokonaan tuhoutunut, rakennustyö jätetty kesken tai rakennuksen käyttämisestä on luovuttu, kiinteistön omistajan on saatettava rakennuspaikka ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä. Rakennus on suojattava säältä ja mahdolliselta vahingonteolta.

Rakentamislain 147 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, voi kunnan rakennusvalvontaviranomainen 6, 8, 10, 12 ja 13 luvun mukaisissa asioissa velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkolain (1113/1990) 4 §:n mukaan viranomainen voi asettaa uhkasakon, teettämisuhan tai keskeyttämisuhan, jos niin on laissa säädetty. Lain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla.

Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen

Ympäristölautakunta

§ 11

18.02.2026

mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhka-sakkolain 9 §:n mukaan juokseva uhkasakko asetetaan määrämällä uhkasakolle kiinteä peruserä sekä lisäerä jokaista sellaista päätöksessä ilmoitettavaa ajanjaksoa (uhkasakkojakso) varten, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu.

Asianosainen ei ole kehotuksesta huolimatta ryhtynyt siistimään kiinteistön aluetta eikä saattamaan rakennuspaikkaa ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä. Näin ollen annettavaa määräystä on syytä tehostaa asettamalla uhkasakko.

Jos päävelvoitteita ei noudateta annettuihin määräaikoihin mennessä, Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta voi uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi.

Valmistelija

Rakennustarkastaja Ville Vähätiitto, puh. 0400 649 495
Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää velvoittaa asianosaista:

Päävelvoite 1

Siistimään kiinteistön 992-9-901-6 aluetta ja saattamaan rakennuksen ympäristö rakentamisluvan mukaiseen käyttöön ja siistiin kuntoon sekä järjestettävä ulkona tapahtuva varastointi niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa eikä häiritse ympäröivää asutusta. Toimenpiteet tulee suorittaa kahdeksan kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaamisesta. Rakentamislaki 142 ja 143 §.

Päävelvoite 2

Rakennus ympäristöineen tulee saattaa sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta eikä rumenna ympäristöä. Rakennus on suojattava säältä ja mahdolliselta vahingonteolta. Toimenpiteet tulee suorittaa kahdeksan kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaamisesta. Rakentamislaki 145 §.

Päävelvoite 3

Rakennus on saatettava loppuun taikka on ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin, jotka terveellisyyden, turvallisuuden taikka ympäristölle aiheutuvan haitan tai häiriön vuoksi ovat tarpeen; Asianosaisten tulee hakea purkulupaa tai rakentamislupaa 1 vuoden ja 10 kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaamisesta. Rakentamislaki 144 §.

Päävelvoitteiden tehoste

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon. Uhkasakko muodostuu kullekin päävelvoitteelle erikseen asetettavasta pääerästä ja jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta koskevista lisäeristä.

- Päävelvoitetta 1 koskevan uhkasakon peruserä on 1 000 € ja lisäerä 300 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.

- Päävelvoitetta 2 koskeva uhkasakon peruserä on 1 000 € ja lisäerä 300 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.

- Päävelvoitetta 3 koskeva uhkasakon peruserä on 1 000 € ja lisäerä 300 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.

Jos edellä mainittuja päävelvoitteita ei noudateta annettuihin määräaikoihin mennessä, Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta voi uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi.

Ilmoittaminen Maanmittauslaitokselle

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain 19 §:n edellyttämällä tavalla Maanmittauslaitokselle, jotta kiinteistöä 992-9-901-6 koskevasta

päävelvoitteesta ja sen tehosteesta asetetusta uhkasakosta tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Asian ilmoittaminen syyttäviranomaiselle

Tapahtunut rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, minkä vuoksi ja kun yleisen edun ei ole katsottava vaativan syytteen nostamista, lautakunta jättää asian ilmoittamatta syyttäviranomaiselle.

Ilmoitusvelvollisuus

Jos edellä mainittu omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksen saajan nimi ja osoite.

Päätöksen täytäntöönpano

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen määrää, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Ympäristölautakunta

§ 11

18.02.2026

Maksu

Tästä päätöksestä peritään kiinteistön omistajalta rakennusvalvontataksan 1.1.2025 11.3 §:n mukainen maksu 400 euroa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Liitteet

3 Ymp.ltk 18.2.2026 liitteet 1-5

Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö, yhteislupapäätös, maa-aines- ja ympäristölupa Haapasora Oy / Lausunto

YMPLTK 18.02.2026 § 12
101/11.01.00.05/2025

Vaasan hallinto-oikeus on 15.1.2026 pyytänyt lausuntoa Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnalta ympäristöpäällikön 29.9.2025 § 6 tekemästä, Haapasora Oy:lle myöntämästä yhteislupapäätöksestä. Päätöksestä on jätetty kaksi valitusta; mielipiteen jättäjän ja hakijan puolesta.

Pollari Leena ja Vilho ovat 5.11.2025 jättämässään ja 7.12.2025 täydentämässään valituksessaan vaatineet, ettei ottoa uloteta alueen itäosaan maisemahaitan vuoksi. Valitettu on myös siitä, ettei päätökseen ole liitetty leikkaus- ja karttakuvia toiminnasta.

Haapasora Oy on 7.11.2025 jättänyt seuraavan valituksen:
Valittaja Haapasora Oy vaatii, että:

1. päätöstä ja sen lupamääräystä 3 muutetaan siten, että "Arkipyhinä toimintaa ei sallita. Viikonloppuna kuormaus ja kuljetus sallitaan 7.00-18.00 välisenä aikana. 15.6.-31.7. välisenä aikana toiminta on kielletty kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta";
2. päätöstä ja sen lupamääräystä 9 muutetaan siten, että "laskeutusaltaista tulee ottaa pintavesinäyte kolmen (3) vuoden välein, mikäli ei ole vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä syytä epäillä pintaveden laatua";
3. päätöstä ja sen lupamääräystä 12 ja lupamääräystä 19 muutetaan siten, että:

"Maisemointityöt lupa-ajan päättyessä toteutetaan siltä osin aluetta, josta kallioaines on louhittu eikä kyseiselle alueelle olla haettu tai hakemassa jatkolupaa. Mahdollinen jatkolupa tulee hakea hyvissä ajoin ennen nyt myönnetyn luvan umpeutumista. Ellei jatkolupaa ole haettu tai haeta, maisemointityöt tulee toteuttaa koko suunnitelmaalueella tämän luvan voimassaoloaikana"

ja lisäksi niin, että:

"Ottorintauksen korkeuden noustessa yli 10 metriin, luiskattava kaltevuus on 1:1";

4. päätöstä muutetaan siten, että luvan tulee olla voimassa kymmenen (10) vuotta lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta;
5. päätöstä muutetaan siten, että luvan hakijan tulee ennen toiminnan aloittamista asettaa 41 800 euron suuruinen vakuus mahdollisten alueen jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi; ja
6. Äänekosken kaupunki velvoitetaan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa laillisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta. Tähänastiset asianajolliset oikeudenkäyntikulut ovat 5 740 euroa (alv 0) ja asiantuntijalausunnon sekä muun asiantuntijapalvelun kulut 2 880 (alv 0) ja tämän lisäksi hallinto-oikeuden

oikeudenkäyntimaksu 310 euroa, eli yhteensä 8 930 euroa (alv 0).

Valituksessa todetaan, että lupamääräyksistä pääosa ovat sinänsä hakijan hyväksyttävissä eikä päätöstä vaadita kumottavaksi vaan ainoastaan muutettavaksi, koska osa lupapäätöksen lupamääräyksistä on sellaisia, jotka aiheuttavat hakijalle maa-aineslain (555/1981) 11 § 4 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta haittaa ja vahinkoa, minkä lisäksi nämä määräykset ovat lain vastaisia ja kohtuuttomia jäljempänä tarkemmin yksilöidyn mukaisesti. Muutosta vaaditaan määräykseen 3, 9, 12 ja 19, minkä lisäksi haetaan muutosta lupapäätöksen voimassaoloaikaan ja vakuuden määrään. Valitusta perustellaan yhteenvetona myös seuraavasti: Ottaen huomioon Arto Laitisen antama asiantuntijalausunto, ”lähimmän kiinteistön” antama myönteinen lausunto sekä mielipiteen antaneiden asukkaiden yli 1 kilometrin etäisyys ottoalueesta ja huomioiden melumittausten tulokset ja ottoalueen laajenemissuunta sekä erityisesti edellä mainitut laajalti velvoittavat lupamääräykset 6-8, pois lukien ne, joiden osalta vaaditaan muutosta, sekä huomioiden muutkin asiaan vaikuttavat seikat, kuten edellä esitetyt työturvallisuus- ja tuotanto-, taloudelliset, tien asfaltointi- yms. näkökohdat, on valituksenalainen ratkaisu, jossa räjäytys-, murskaus-, poraus- ja rikutustoiminta kiellettäisiin kokonaan juuri huippusesongin kannalta kriittisimpänä aikana toukokuussa (ja kesäkuun alussa) sekä elokuussa, selvästi suhteettoman pitkälle menevä, kohtuuton, hakijalle selvästi vahingollinen ja haitallinen, eikä suojattavana oleva yksityinen etu edellytä näin ankaraa rajoitusta, etenkin toukokuulle, vaan lupamääräykset 6-8 antavat, huomioiden mm. viranomaisen oikeus jopa keskeyttää toiminta, täysin riittävän suojan niille, joihin pöly-, melu tms. vaikutukset voisivat kohdistua. Jos nyt asetettu rajoitus jäisi voimaan tällaisenaan tarkoittaisi se kaksinkertaista ja jopa päällekkäistä velvoitetta, jolle ei ole mitoituksessa huomioitava hallintolain 6 §:stä ilmenevä suhteellisuusperiaatekin huomioiden laillisia perusteita. Asetettua rajoitusta on suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteen sekä maa-aineslain säännösten vastaisena ja kohtuuttomana muutettava.

Haapasoran valituskohtien perustelut tiivistettynä:

1. Maa-aineslaki, ympäristönsuojelulaki tai muraus-asetus tai muutkaan sovellettavat säännökset eivät edellytä maa-ainesten ottotoiminnalle erityisesti kesäaikaan kohdistuvia rajoituksia. Harkinnanvaraisena rajoituksena tällainen rajoitus on mahdollista antaa, edellyttäen, että rajoitus ei saa aiheuttaa hakijalle sellaista haittaa ja vahinkoa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana. Rajoituksen osalta tulee huomioida lisäksi hallintolain 6 §:ssä tarkoitettu suhteellisuusperiaate, sekä yhdenvertaisuusperiaate. Nykyinen rajoitus 1.5.-30.8. aiheuttaa hakijalle hankkeen pieni laajuus ja hakijan saama hyöty huomioiden kohtuutonta haittaa ja vahinkoa, on

kestoltaan liiallinen, kohdistuu pahiten sesonkiajan toimintojen kannalta keskeiseen toukokuuhun, lisää kustannuksia ja riskejä, minkä lisäksi rajoitus loukkaa suhteellisuusperiaatetta ja yrittäjien yhdenvertaisuutta.

Kesäajan rajoitusaikaa 1.5.-30.8. on perusteltu valituksenalaisessa päätöksessä ELY-keskuksen lausunnoilla ja mielipiteillä sekä lähimmän asutuksen läheisyydellä. ELY-keskus esitti lausunnossaan kesäajan rajoitusta, sillä perusteella, että lähin talo sijaitsee 330 metrin päässä (*"tässä tulee erityisesti huomioida em. kiinteistön etäisyys ja sen vuoksi toiminta-aika tulisi rajata kesäajan (1.5.-31.9.) ulkopuolelle."*). ELY-keskus ei esittänyt rajoitusta kauempana yli 1 km päässä olevien mielipiteen antaneiden kiinteistöjen/asuntojen perusteella.

Lähin asukas/kiinteistö on antanut valituksen liitteeksi 4 oheistetun lausunnon, jossa todetaan muun muassa, että asukas on asunut kiinteistöllä koko ajan kun Haapasora Oy on harjoittanut kallion murskausta ja kuljettamista ja lausunnon antajalla ei ole ollut aiemmasta toiminnasta, eikä nyt haettavan uudenkaan luvan osalta, mitään huomautettavaa, jonka vuoksi lausunnon antaja ei ole reagoinut lupaviranomaisen kuulemiskirjeeseen. Annetun lausunnon mukaan Äänekosken ympäristönsuojeluviranomainen ja ELY-keskus ovat turhaan tulkinneet [REDACTED] omistamaa "lähin talo" liian tiukasti ja kohtuuttomasti Haapasora Oy:n osalta ja lausunnon antaja pitää kohtuuttomana lupaehtoa, että asuttamansa talon läheisyyden vuoksi yritykselle ei sallittaisi 1.5.-31.8. välisenä aikana murskaamista, poraamista, rikutusta ja räjähdyksiä. Lausunnossa myös katsotaan täysin riittäväksi, että Haapasora Oy:lle asetetaan rajoitusajaksi ainoastaan 15.6.-31.7., kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta. Nyt kun toiminta laajenee pois päin valittajien kiinteistöistä, kohdistuvat vaikutukset länteen. Koskien väitettyjä pölyhaittoja, lähin kiinteistö ei ole antamassaan lausunnossa ilmoittanut mitään pölyhaittoja aiemmassa toiminnassa ja mielipiteen antajien näkemykset valittaja kiistää kokonaisuudessaan. Tueksi on esitetty vuonna 2023 suoritettu melumittaus, jonka tulosten perusteella louhoksen toiminnasta ei aiheudu meluhaittaa asuitalueille lähimmille kiinteistöille.

Kaavamainen rajoitus toukokuulle (kesäkuun alku) ja elokuulle toistuessaan aiheuttaisi hankkeen koko elinkaaren aikana kohtuuttoman suuria taloudellisia menetyksiä. Valituksenalainen päätös on lisäksi, siltä osin kuin se rajoittaa toimintaa ajalla 1.5.-31.8., jyrkässä ristiriidassa saman lupaviranomaisen Sumiaistentien tapauksessa tekemän ratkaisun kanssa (5.8.2022, 11 §). Kyseisessä tapauksessa lähin asunto sijaitsee samalla etäisyydellä (320 metrin päässä) ottoalueesta kuin valituksen alaisessa tapauksessa. ELY-keskus katsoi lausunnossaan, että toiminta-aika tulisi kyseisen 320 metrin päässä sijaitsevan kiinteistön läheisyyden vuoksi rajoittaa kesäajan ulkopuolelle (1.5.-31.9.), mutta

Äänekosken ympäristölupaviranomainen ei asettanut hakijalle kesäaikaa koskevia rajoituksia.

2. Vaatimusta on perusteltu siten, että kohtuullista olisi ottaa pintavesinäyte kolmen vuoden välein, mikäli ei ole vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä syytä epäillä pintavesien laatua. Valittaja vetoaa Laitisen asiantuntijalausuntoon sekä suhteellisuusperiaatteeseen, jonka vastaiseksi katsoo velvoitteen.

3. Valittaja viittaa Laitisen asiantuntijalausuntoon 30.10.2025.

Alueella on kalliota eikä ole tarkoitus maisemoida koko aluetta ja lopettaa kaikkea toimintaa myönnetyn luvan aikana. Valittaja vaatii päätöstä ja määräystä muutettavaksi lisäksi seuraavasti:

"Ottorintauksen korkeuden noustessa yli 10 metriin, luiskattava kaltevuus on 1:1" eli ei siis 1:2 kokonaisuudessaan, kuten lupapäätökseen on kirjattu.

4. Vaatimusta on perusteltu sillä, ettei päätöksessä ole annettu hakijalle oikeutta noudattaa päätöstä muutoksenhausta huolimatta, vaan vasta kun päätös on lainvoimainen.

5. Vaatimusta on perusteltu sillä, että suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaate huomoiden kohtuullinen vakuus olisi laskettava ottoalueelle, ei suunnitelma-alueelle, ja olisi tällöin 41 800 euroa. Haapasora Oy:n mielestä on perusteetonta vaatia vakuutta koko toiminta-alueelle, joka on pääosin tasaista varastoalueetta.

6. Vaadetta oikeudenkäyntikuluista Äänekosken kaupungin maksettavaksi ei ole perusteltu.

Valitukset ovat kokonaisuudessaan asian liitteenä.

Ympäristölautakunnan lausunto valituksiin

Pollarien valitus

Uudella, valituksen alaisella päätöksellä, on toimintaa laajennettu ainoastaan länteen. Itäisen ottoalueen louhinta on sallittu jo nykyisessä, voimassa olevassa yhteislupapäätöksessä (5.9.2022 13 §, liite 1, myöh. lupa 2022). Maisemahaitta, jonka valittajat ovat nostaneet esille, on huomioitu voimassa olevassa luvassa, sekä valituksenalaisessa luvassa, vaatimuksena jyrkänteiden luiskaamisesta 1:2 toiminnan loppuvaiheessa. Määräys on annettu syystä, että luiskaamalla koko ottoalue edellä mainitusti se saatetaan turvallisiksi ja se maisemoituu ympäröivään alueeseen paremmin. Alueen maisemointia tulee tehdä oton edetessä oton salliessa, jotta alue hiljalleen maisemoituu ja alkaa metsittyä. Itäisen puolen maisemoinnin tullessa ajankohtaiseksi alueelle alkaa muodostua puustoa, joka tuo näkösuojaa ottoalueelle 4-tieltä katsottuna.

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä määräyksessä 12 on määrätty toimitettavaksi uudet leikkauspiirustukset sekä suunnitelma- ja lopputilannekartta kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta. Lisäksi on määrätty, ettei päätöksen mukaista

toimintaa saa ulottaa uudelle alueelle eli länteen ennen kuvien toimittamista. Hakemuksen lupakuvat ovat olleet nähtävillä hakemuksen kuulutuksen liitteenä. Hakemuksen mukaisiin lupakuviin ja karttoihin on päätöksen lupamääräyksissä vaadittu muutoksia luiskauksen osalta, jolloin sekaannusten välttämiseksi hakemusvaiheen lupakuvia ei ole liitetty päätökseen.

Haapasora Oy:n valitus

Lupapäätös on laadittu toimitettujen tietojen pohjalta. Hakija ei ole MURAU-asetuksen 8 §:ssä vaaditulla tavalla perustellut tarvetta viikonloppujen toiminta-ajoille, jolloin viikonlopun toiminta-aikoja ei ole sallittu. MURAU-asetuksen 8 § 2. momentin nojalla kuorma- ja kuljetus voidaan sallia perustelluista erityisistä syistä lauantaisin, kun etäisyys melulle alttiiseen kohteelle on alle 500 metriä. Tästä on nykyinen Lupa- ja valvontavirasto, entinen ELY-keskus, lausunnossaan huomauttanut, eikä hakija ole vastineessaan tähän reagoinut esittämällä perusteita. Tämä voidaan tulkita niin, ettei hakija ole vastustanut lauantain toiminta-aikojen rajaamista toiminnan ulkopuolelle. Hallinto-oikeudelle toimittamassaan valituksessa hakija on perustellut lauantain sallimista toiminnan joustavuudella ja tehokkuudella. Haapasora Oy:lla ei ole ollut lupaa aiemminkaan toimia lauantaisin, mistä syystä perustelu tilanteen muuttumiselle on erityisesti tarpeen. Joustavuus ja tehokkuus eivät yksinään ole sellaisia erityisiä syitä, joiden perusteella toiminnan laajentamista lauantapäiville katsottaisi välttämättömäksi. Koska perustelua ei ole tuotu esille yhteislupahakemuksen käsittelyaikana, viranomaisen ei ole voinut sitä huomioida. Täten lupamääräys 3. on annettu toimitettujen tietojen pohjalta MURAU-asetuksen mukaisesti.

Haapasora Oy vaatii valituksessaan lyhentämään päätöksessä määrättyä kesäajan rajoitusta meluavimmille toiminnoille. Haapasora Oy ei ole hakemuksessaan esittänyt kesäajan rajoittamista, eli on toisin sanoen hakenut lupaa laajentaa toimintaa kesäajalle toisin kuin nykyisessä, voimassa olevassa lupapäätöksessä (lupa 2022, liite 1) on sallittu. Huomioitavaa on myös, että hallinto-oikeudelle valituksessa esitetty vaatimus on eri, mitä Haapasora Oy on lupahakemusvaiheessa vastineessaan esittänyt; tuolloin Haapasora Oy on toimittanut esityksen toiminta-ajan rajoittamisesta 1.6. – 15.8. välisenä aikana (valituksenalainen päätös), joka on sama, mitä tällä hetkellä voimassa olevassa lupapäätöksessä (lupa 2022, liite 1) on määrätty.

Meluavimpien toimintojen rajaamista kesäajan, eli lomakauden ulkopuolelle, on vaadittu jo alueelle Haapasora Oy:lle aikanaan myönnettyssä ensimmäisessä ympäristölupapäätöksessä (YMPLTK 17.11.2009, annettu 24.11.2009 § 88, liite 2, myöh. lupa 2009). Haapasora Oy:lle on tämän jälkeen myönnetty haetun mukaisesti ympäristöluvan muutos (YMPLTK 21.2.2018, annettu 28.2.2018 § 14, liite 3, myöh. lupa 2018), jolla on sallittu toiminta myös

kesäaikaan, viikonloppujen ja arkipyhien ollessa edelleen poissuljettuna.

Valitusten määrä on voimakkaasti kasvanut vuosista 2020 ja 2021 alkaen, eli kesäajan rajoitusten vapauttamisen jälkeen. Valitukset ovat ajoittuneet kuivanmaan aikaan. Mm. toiminnasta tulneiden useiden valitusten vuoksi sekä toiminnanharjoittajan itse vastineessa esittämänsä perusteella nyt voimassa olevassa lupapäätöksessä on palattu taas kesäajan rajoittamiseen. Erityistä huomiota pyydämme kiinnittämään siihen, että voimassa olevan lupapäätöksen (lupa 2022) hakemuksen käsittelyaikana lähimmältä asuinkiinteistöltä (liite 4) on tullut päinvastainen muistutus koetusta haitasta, kuin hallinto-oikeudelle toimitetussa Haapasora Oy:n valituksessa esitetty (liite 4).

Meluavimmista työvaiheista aiheutuva pölyäminen on ollut yksi merkittävä peruste kesäajan rajauksen taustalla. Toinen tähän olennaisesti liittyvä syy on se, ettei Haapasora Oy ole useina vuosina noudattanut lupamääräysten vaatimusta ilmoittaa räjäytyksistä ja murskauksista niin naapureille kuin valvovalle viranomaisellekaan etukäteen, jolloin viranomainen ei ole pystynyt ennakoimaan ja valvomaan näitä työvaiheita. Myös muiden lupamääräysten noudattamisessa on ollut puutteita ja viranomainen on joutunut niihin kehotuksin puuttumaan (toimitetaan pyydettyä). On myös huomioitava, että pölyäminen liittyy toiminnan aktiivisuuteen; Haapasora Oy:n voimassa olevan 20 vuodelle myönnetyn lupapäätöksen (2022) mukaisesti keskimääräinen ottomäärä per vuosi olisi noin 20 000 m³ltr. Viimeisen kolmen vuoden aikana louhosalueelta on otettu kalliokiveä yhteensä 133 500 m³ltr, joka on kolmasosa voimassaolevassa lupapäätöksessä sallitusta kokonaisottomäärä (400 000 m³ltr). Näin suuresta ottotahdista johtuen Haapasora Oy:n olisi tullut ilmoittaa asiasta ympäristönsuojeluviranomaiselle valvonnan tehostamiseksi. Ilmoituksia ei ole tehty vaan asia on todettu vuosittaisen raportoinnin yhteydessä. Todettakoon, että ympäristönsuojeluviranomaisen asiaan puuttumisesta ja Petojärventien alkupään asfaltoinnista huolimatta pölyämistä, ja mm. pölystä tulevia valituksia, ei ole saatu vuosien aikana loppumaan. Asiassa on jatkon kannalta erityisesti huomioitava, että Haapasora Oy on aikaisemmin ennen vuotta 2026, vastoin Väyläviraston päätöstä, käyttänyt Petojärventien lisäksi louhoksen kohdalla olevaa liittymää louhosalueen liikennöintiin 4-tielle ja sieltä louhosalueelle, vaikka sen käyttö on ollut kielletty turvallisuussyistä (ohistuskaistat suoraan liittymän kohdalla). Ympäristönsuojeluviranomainen on saanut tästä useita ilmoituksia ja on itsekin paikan päällä näkyä todistanut. Haapasora Oy:tä on kehotettu lopettamaan liittymän käyttö useasti niin kirjallisesti kuin suullisestikin. Petojärventien käyttöpaineen voidaan olettaa entisestään kasvavan, kun kaikki louhoksen liikennöinti siirtyy liittymästä Petojärventielle. Tämä asia on huomioitu pölyämistä ja kesäajan rajoitusta koskevissa

lupamääräyksissä. Petojärventien alun asfaltointi ei välttämättä myöskään estä pölyämistä kokonaan, sillä hiekkaa ja pölyä kulkeutuu ajoneuvojen mukana asfaltille.

Lupamääräys toiminnan keskeyttämisestä niinä hetkinä, joina pölyämistä ei saada hallintaan, on nähty tarpeelliseksi ongelman jatkuvuuden vuoksi. Määräys on myös yleisesti käytössä muissa kunnissa maa-aines- ja ympäristölupapäätöksissä. Pölyä on ilmoitusten ja ympäristönsuojeluviranomaisen tekemien havaintojen perusteella tullut niin louhokselta kuin louhoksen kuljetuksia hoitaneesta ohiajoliikenteestä louhokselle johtavalta hiekkatieltä (petojärventie), jonka varrella valittajat asuvat. On huomioitava, että merkittävää pölyhaittaa ei saa aiheutua asukkaiden lisäksi myöskään ympäröivälle luonnolle eikä ohiajavalle liikenteelle. Pölyhaittaa on ilmennyt nimenomaan kuivanmaan aikaan kesäisin, mistä syystä runsaasti pölyämistä aiheuttavan murskaamisen rajaaminen kesäajan ulkopuolelle on ollut perusteltua. Pölymittausten vaatiminen toiminnan valitushistoria tuntien on ollut välttämätöntä selvilläolovelvollisuuden nojalla sekä siksi, että sillä saadaan selville, minne asti pöly suunnitelma-alueelta sekä petomäentieltä, jolla kuljetuksia tehdään, kulkeutuu ja saadaan selvyys mahdollisille jatkotoimenpiteille. Jos pölymittauksien perusteella todetaan, että louhoksen toiminnasta syntyvä pölyäminen ei ole kohtuutonta/saatu pölyntorjuntatoimin kohtuulliseksi, voi Haapasora Oy hakea lupamääräykseen muutosta myöhemmin.

Valituksessa on painotettu, että ottotoiminta kohdistuu lähteen ja on pienialaista. On huomioitava, että niin nykyisessä kuin valituksenalaisessa päätöksessä sallitaan oton eteneminen myös itään, eli kaikki otto ei tule olemaan asutuksesta pois päin. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemys toiminnan pienialaisuudesta poikkeaa Haapasora Oy:n näkemyksestä. Kyseessä on Äänekosken suurin louhosalue ja toiminta on ollut hyvin aktiivista viime vuosina; viimeisen kolmen vuoden aikana louhosalueelta on otettu kalliokiveä 133 500 m³ktr, joka on kolmasosa voimassaolevassa lupapäätöksessä sallitusta kokonaisottomäärästä (400 000 m³ktr). Haapasora Oy ei ole ilmoittanut valvovalle viranomaiselle keskimääräisen ottotahdin ylittymistä, mikä on olennaista valvonnan kohdistamisen kannalta tilanteissa, jossa otto etenee huomattavasti nopeammin kuin ennalta on arvioitu.

Suhteellisuus ja yhdenvertaisuusperiaatteeseen vetoaminen valituksen alaisen ja valittajan esiin tuoman toisen yhteisluvallisen kohteen välillä ei ole perusteltua (toiminta-ajan rajaamisessa kesäajan ulkopuolelle) mm. kyseisen päätöksen määräys 4. on säädetty toiminta-ajoista ja määräykseen on kirjoitettu, että ”mikäli toiminnasta aiheutuvasta melusta tai pölyämisestä tulee valituksia, voi ympäristönsuojeluviranomainen määrätä toiminta-ajan supistamiseksi kesäajan (1.6. - 31.8.) ulkopuolelle”. Määräystä on

perusteltu sillä, että hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä eikä toiminnasta ole tullut valituksia, joten toiminta-aikaa ei ole nähty tarpeelliseksi rajoittaa saatujen lausuntojen laajuudessa. Kuten yllä on kuvattu, Haapasora Oy:n hakemuksesta on jätetty mielipiteitä ja muistutuksia, jonka lisäksi toiminnasta on tullut runsaasti valituksia. Lisäksi Haapasora Oy:n louhos on Äänekosken aktiivisimpia louhoksia, toisin kuin esimerkkikohde, jolla ei ole ollut luvan myöntämisestä 2022 jälkeen ottoa ollenkaan. Ottotoiminta ko. esimerkkikohteessa ei siis ole aktiivista.

Talviaikainen toiminta ei ole mitenkään tavatonta kalliokiviaineksen ottotoiminnassa. Äänekosken alueella on talviaikaan toimivia louhosalueita, joiden räjäytyksiä ja murskausta on viime vuosina ympäristönsuojeluviranomainen ollut seuraamassa ja tarkastamassa.

Luvan haltijalla on päätöksen myöntämisen jälkeen aina mahdollisuus hakea muutosta lupamääräyksiin perustelluista syistä myöhemmin, jolloin lupamääräyksen muuttamisesta voidaan uuden materiaalin ja perustelujen myötä kuulla myös naapureita ja viranomaisia.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on otettava päätöstä antaessaan huomioon toiminnan valvontahistoria, hakemuksesta saadut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet ja nämä ovat puoltaneet kesäajan rajaamista meluavimpien ja pölyävien toimintojen ulkopuolelle myös valituksenalaisessa päätöksessä. Määräystä 3 ei ole edellä perustelluin syin syytä muuttaa.

2. Lupamääräyksen 9 perusteluissa on todettu:

Ympäristönsuojelulain 46 §:n perusteella luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan vaikutusten tarkkailusta. Pintavesinäytteiden avulla saadaan selville toiminnan vaikutukset pintavesiin. Edellisessä päätöksessä määrättyjen vesinäytteiden ottovelvoitteen myötä laskeutusaltaasta saadut tulokset ovat olleet viimeisten kolmen vuoden ajan koholla luonnonpitoisuuksiin verrattuna, jolloin vesiensuojelurakenteista ja näytteenotosta määrääminen on katsottu tarpeelliseksi ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Tulokset raportoidaan viranomaiselle valvonnan mahdollistamiseksi.

YSL 6 §:n nojalla toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Vesinäytteitä on otettu Haapasora Oy:n louhoksen laskeutusaltaasta vuosittain alkaen vuodesta 2022 pääasiassa syksyisin. Poikkeuksellisesti vuosina 2023 ja 2025 on otettu kaksi näytettä, yksi keväällä ja toinen syksyllä. Lisäksi 2025 syksyllä on otettu ylimääräinen vertailunäyte saostusaltaan viereisestä louhikkoon muodostuneesta altaasta, josta vesi virtaa myös alueelta pois. Saostusaltaan tulosten perusteella

alueelta johtuvissa vesissä ei ole koskaan havaittu öljyhiilivetyjä ja pH on ollut hyvin lähellä neutraalia. Sähkönjohtavuus on aina ollut hieman luonnontasoa korkeampi (noin puolintoistakertaisesta kolminkertaiseen), pois lukien vuosina 2023 ja 2025, jolloin se on ollut nelinkertainen ja sitten viisinkertainen luonnontasoon verrattuna. Kemiallinen hapenkulutus on ollut alhainen paitsi vuonna 2025. Sameus on vaihdellut kirkaasta lievästi sameaan ja sameaan, tällä ei ole havaittu vaikutusta näytetuloksiin.

Kokonaistyyppipitoisuudet ovat olleet 30-37 kertaiset luonnontasoihin (600 µg/l) nähden kolmen peräkkäisenä vuotena 2023 alkaen, tyyppi on ollut pääosin nitraattimuodossa (NO₃). Ammoniumtyypen taso on lähtenyt nousemaan vuonna 2023 ollen tuolloin 230 µg/l, vuonna 2024 jo 2 000 µg/l ja vuonna 2025 1 600 µg/l (liite 5).

Vertailuvesinäytteestä saadut näytetulokset ovat olleet myös moninkertaisia luonnontasoihin; sähkönjohtavuus 8-kertainen luonnontasoon verrattuna ja kokonaistyyppi 115-kertainen luonnontasoon verrattuna. Ammoniumtyypipitoisuus on ollut myös korkea, 750 µg/l. Nitraatti- ja ammoniumtyypipitoisuudet viittaavat nimenomaan räjähteistä ja kalliokiviaineksen ottotoiminnasta muutoinkin tulevaan kuormitukseen.

Näin korkeiden pitoisuuksien vuoksi vuosittaisten vesinäytteiden ottaminen ja ravinteiden kulkeutumisen seuraaminen myös alapuolisessa vesistössä on perusteltua. Koska ottoalueen yläpuolelta ei ole mahdollista saada vertailunäytettä, on määrätty sen sijaan vedenlaadun seuranta alapuolisessa vesistössä. Samoin toiminnanharjoittajaa on määräyksessä velvoitettu saostusaltaiden ylläpitoon ja niiden toiminnan parantamiseen ravinnekuormituksen hallitsemiseksi. Vesistövaikutusten ja saostusaltaan toimivuuden seurannan takia vuosittainen näytteenotto on perusteltua.

Vedenlaatua ei voi havaita silmämääräisesti sameutta lukuunottamatta, vaan se vaatii aina vesinäytteenoton, joten vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä asian arvioiminen ei ole mahdollista. Sameudella ei ole havaittu olevan yhteyttä vaikutusta näytetuloksiin. Ympäristönsuojeluviranomainen ei myöskään toteuta louhosalueilla tarkastuksia vuosittain, vaan valvontaohjelman mukaisesti ja tarvittaessa.

Lupamääräyksen antamisessa huomioidaan aina myös ympäristötekijät ja maastonmuodot sekä lupakokonaisuus. Tässä kyseisessä, valituksen mukaisessa kohteessa, ottoalue on historian myötä toistuvasti laajentunut, jolloin myös ympäristövaikutukset kasvavat. Vedet johtuvat ottoalueelta oja pitkin eteenpäin eivätkä esimerkiksi kokonaisuudessaan imeydy alueen maaperään, jolloin vaikutus jäisi paikalliseksi eikä vaikutuksia esimerkiksi alapuolisiin vesistöihin synny. Haapasora Oy:n louhokselta vedet lähtevät laskemaan länteen, jossa sijaitsevat myös lähin lampi n. 950 m etäisyydellä ja metsälain 10 §:n mukainen erityinen ympäristö, noro, noin 400 metrin etäisyydellä.

Haapasora Oy:n toimittamassa esimerkkikohteen päätöksessä 5.8.2022 11 § otto ei ole ollut säännöllistä, kuten Haapasora Oy:llä. Haapasora Oy:n valituksen alaisen lupapäätöksen mukainen suunnitelma-alueen pinta-ala on 10,25 ha ja ottoalue (josta kalliokivi irroitetaan) 4,18 ha, kun vastaavat alat valituksen liitteenä olevassa esimerkkikohteessa ovat 3,3 ha ja 1,7 ha. Lupamääräyksessä sallittu kokonaisottomäärä esimerkkikohteessa 100 000 m³ktr ja valituksenalaisessa päätöksessä 595 000 m³ktr, jolloin ymmärrettävästi ympäristövaikutukset ovat myös erilaiset, kun kyseessä on erikokoiset toiminnot. Päätöstä annettaessa käytetään aina tapauskohtaista harkintaa. Äänekosken suurimmalla louhosalueella, jollainen Haapasora Oy:n Petomäen kalliokiviaineksen ottoalue suunnitelma-alueineen on, ja jonka toiminta yhä laajentuu, on määräyksissäkin huomioitava varautuminen ympäristövaikutusten kasvuun.

Edellä mainituin perusteluin lupamääräystä 9 ei ole perusteltua muuttaa.

3. Vna maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 8 §: "Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet, jollei niiden suorittamiselle ole lain 11 §:n 3 momentin nojalla annettu muuta määräaikaa." Toimenpiteet kohdistuvat sille alueelle, jolle toimia on tehty. Luonnollisesti ottamisen ulkopuolelle jääneet koskemattomat alueet eivät toimenpiteitä vaadi. Mikäli toimintaa aiotaan laajentaa, tulee uusi lupahakemus jättää ajoissa, mielellään vähintään vuotta ennen päätöksen voimassaoloajan umpeutumista. Vireillä oleva lupahakemus huomioidaan aina valvonnassa, jolloin maisemointia ei vaadita vireilläoloaikana tehtäväksi sen alueen suuntaan, jonne toimintaa suunnitellaan laajennettavan.

Koskien valituksen nro 3. toista osaa, Haapasora Oy ei ole hallinto-oikeudelle toimittamassaan valituksessa esittänyt maisemaan sulauttamista jäljelle jäävien rintausten osalta esimerkiksi istutuksin, vaan on esitetty rinteiden loiventamista alaosista jyrkimmistä kohtaa. Esitys ei poista louhoksesta aiheutuvaa maisemavaikutusta, josta on hakemusvaiheessa mielipiteissä huomautettu ja jota on lupapäätöksen lupamääräyksen 12 vaatimuksella 1:2 loivennuksissa haettu. Maa-aineslain (555/1981) 3 § 4 mom. mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi. Edelleen 6 §:n 1 mom. mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen tai sen järjestely ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon lupamääräysten vaikutus. Edelleen 11 §:n 1 mom. mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi,

jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Päätöstä myönnettäessä on katsottu, että luiskaamisella taataan niin alueen turvallisuus, kuin maisemointi ja maisemahaittojen vähentäminen toiminnan päätyttyä. Koska hakija ei itse ole esittänyt toimia maisemahaittojen vähentämiseksi, on tästä ollut tarpeen määrätä päätöksessä. Näin ottamistoiminnan vaikutus maisemaan on katsottu lievennettävän jälkihoidolla ja maisemoinnilla. Vaatimus louhosalueiden luiskaamisesta 1:2 on pääosassa Äänekosken alueella sijaitsevilta louhosalueita vaadittu ja sitä ovat muut hakijat myös itse hakemuksissaan esittäneet, aivan kuten valittajan esiin nostamassa esimerkikohteessakin. Huomion arvoista myöskin on, ettei hakija ole esittänyt louhosalueelle myöskään sellaista jatkokäyttöä, jossa pystysuorien, paikoitellen yli 30 metrin kallojyrkänteiden jättäminen sellaisinaan, olisi perusteltua.

Lupamääräyksiä 12 ja 19 ei siten edellä esitetysti ole perusteltua muuttaa.

4. Maa-aineslain (555/1981) 10 § mukaan maa-ainesluvan voimassaoloaika on 10 vuotta tai perustellusta syystä 15 tai 20 vuotta. Vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella määräaikaisten lupien lupapäätösten voimassaoloajan on selvittävä päätöksestä. Mikäli päätökseen merkittäisiin voimaantuloajaksi päätöksen lainvoimaisuus, ei päätöksestä tällöin selviä voimassaolon päivämäärää taikka sitä, mistä voimassaoloaika lasketaan. Päätöstä annettaessa ei voida tietää, valitetaanko päätöksestä ja jos valitetaan, ei voida tietää etukäteen, milloin päätös on lainvoimainen.

Edellä perustellusti voimaantuloaikaa ei ole syytä muuttaa.

5. Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainetaksa on päätetty ja hyväksytty ympäristölautakunnassa 8.11.2023 (liite 6). Maa-ainestaksan 5 §:n kohta 5.4: "Vakuuden suuruus määräytyy suunnitelma-alueen pinta-alan, otettavan maa-aines määrän, korkeuserojen, maastonmuotojen sekä maisemoinnin ja muiden lupapäätöksen edellyttämien toimenpiteiden kustannusten perusteella. Suunnitelma-alueella tarkoitetaan koko toiminta-alueita sisältäen otto- sekä tukitoiminta- ja varastoalueet. Yllä mainitusti vakuus määräytyy seuraavasti: Kallio- ja rakennuskiven ottamisalueet 10 000 € / ha. Yllä esitetyn perusteella muodostuvaa vakuuden määrää voidaan suurentaa tai pienentää 10 - 30 prosenttia hankkeen vaativuuden kannalta vaikeiden tai helppojen olosuhteiden perusteella. Harkinnassa otetaan huomioon muun muassa ottamisalueen maaston muodot ja korkeuserot sekä toiminnasta ympäristölle aiheutuva riski. Luvan hakija on velvollinen antamaan arvion ottamisalueen maisemointikustannuksista luvan hakemisen yhteydessä."

Hallinto-oikeudelle toimitetussa valituksessa on laskettu vakuus ottoalueen pinta-alan mukaan. Edellä kuvatusti maa-ainestaksassa

vakuus määritellään kuitenkin suunnitelma-alueen eli ottamisalueen pinta-alan mukaan, koska maa-ainesten ottotoimintaan luettavia toimintoja ulottuu myös varsinaisen ottoalueen ulkopuolelle. Haapasora Oy esittää vakuuden merkittävää pienentämistä nykyisestä vaaditusta vakuudesta (78 799 eurosta), vaikka on hakenut lupaa toiminnan laajentamiselle. Valituksen alaisessa lupapäätöksessä asetettu vakuus on Äänekosken kaupungin hyväksytyn maa-ainestaksan (8.11.2023 § 35) mukainen ja päätöksen mukaista vakuutta on maa-ainestaksan sallimissa rajoissa jo kohtuullistettu 10 %. Haapasora Oy on ilmaissut aiemminkin tyytymättömyytensä Äänekosken kaupungin maa-ainestaksaa kohtaan ja Haapasora Oy:tä on toistuvasti ohjeistettu, että vakuutta voidaan lupakauden aikana pienentää maisemoinnin edetessä (maisemoidun alueen ala poistetaan vakuudeksi laskettavasta alasta). Edellä esitetyin perustein vakuutta ei ole syytä muuttaa.

6. Haapasora Oy:lle myönnetty yhteislupapäätös on tehty hakijan toimittamien tietojen, saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta sekä lupakokonaisuus ja ympäristö huomioden. Päätös on lainmukainen, sillä sen käsittelyssä taikka myöntämisessä ei ole tapahtunut sellaista virhettä, josta syystä oikeudenkäyntikulut tulisi määrätä Äänekosken kaupungin maksettaviksi. Myöskään hakija ei esitä päätöstä kumottavaksi. Hakija on lisäksi toimittanut hallinto-oikeudelle valituksensa tueksi sellaista aineistoa, joka olisi tullut toimittaa lupahakemuksen aikana, jotta se olisi voitu huomioida päätöksenteossa ja jotta viranomaisia ja naapureita olisi siitä voitu asianmukaisesti kuulla. Toisekseen esimerkiksi tyytymättömyys vakuuden suuruuteen ei ole asia, jonka hallinto-oikeuden tulisi ratkaista erityisesti, kun vakuus on määrätty voimassa olevan taksan mukaisesti eikä sen laskennassa ole tapahtunut virhettä.

Yhteenveto

Lupien myöntämisessä käytetään lain ja säädösten lisäksi aina tapauskohtaista harkintaa. Haapasora Oy:n valituksen alaisen päätöksen kohdalla on edellä esitetysti ja päätöksessä perustellusti tehty lupaharkinta suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteet huomioden. Haapasora Oy:lle myönnetty yhteislupapäätös on tehty hakijan toimittamien tietojen, saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta sekä lupakokonaisuus ja ympäristö huomioden. Päätös on maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen, se noudattaa MURAU-asetusta eikä sen käsittelyssä taikka myöntämisessä ole tapahtunut virhettä, jonka vuoksi lupapäätöksen sisältöä tulisi muuttaa.

Samasta syystä oikeudenkäyntikuluja, tai muuta Haapasora Oy:n esittämiä kuluja, ei tulisi määrätä Äänekosken kaupungin maksettavaksi. Kaupunki varaa oikeuden esittää myöhemmin kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimuksen asiassa.

Ympäristölautakunta

§ 12

18.02.2026

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346
Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää, että se antaa asiassa lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle edellä esittelytekstissä tarkoitetun mukaisesti. Ympäristöpäällikön päätös 29.11.2025 § 6 tulee pysyttää muuttamattomana ja valitukset hylätä.

Oikeudenkäynti- tai muitakaan Haapasora Oy:n valituksessa esitettyjä kuluja, ei tule määrätä Äänekosken kaupungin maksettavaksi, koska virhettä päätöksen käsittelyssä ja antamisessa ei ole tapahtunut.

Lisäksi ympäristölautakunta valtuuttaa ympäristöpäällikön antamaan hallinto-oikeuden mahdollisesti pyytämät lisäselvitykset ja lisätiedot asiassa.

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -

Liitteet

- 4 Ymp.ltk 18.2.2026 Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö liitteet 1-4
- 5 Ymp.ltk 18.2.2026 lausunnon liitteet

Valvottavat toiminnot ja valvontaohjelman toteutuminen vuonna 2025

YMPLTK 18.02.2026 § 13

75/11.03.05.00/2026

Ympäristönsuojelu- ja jätelain mukainen valvonta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontasuunnitelma, jonka mukaan ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja on valvottava säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomaisen on jätelain (646/2011) 124 §:n mukaan laadittava suunnitelma jätelain 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten. Suunnitelmat on liitetty osaksi ympäristönsuojelulain mukaista ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa, joka on Äänekoskella päivitetty 20.5.2020. Valvontasuunnitelman alainen valvontaohjelma vuosille 2026-2030 on päivitetty 21.1.2026.

Valvontaohjelmassa määritetään valvonnan alaisten toimintojen määräaikaistarkastusten tiheys, joka määritetään ympäristöriskien järjestelmällisen arvioinnin perusteella. Tarkastusjärjestyksessä samasta valvontaluokasta tarkastetaan ensisijaisesti se toiminta, jonka edellisestä tarkastuksesta on kulunut pisin aika. Tavoitemäärä tarkastuksia vuodessa oli 31.12.2025 saakka 14 kpl vuodessa ja 1.1.2026 alkaen 15 kpl vuodessa. Tarkastusten ohessa viranhaltija tarkastaa myös toiminnan ympäristöluvan edellyttämät päästöselvitykset ja muut vaadittavat raportit. Valvontatoimiin kuuluvat mm. myös lausunnot, tarkastukset ja neuvottelut sekä valitusten käsittelyt. Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että valvottavat toiminnanharjoittajat noudattavat lupiansa lupamääräyksiä sekä toimintaa koskevia asetuksia ja lainsäädäntöä. Yleinen valvontavastuu on yhteinen Lupa- ja valvontaviraston kanssa.

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia ympäristöluvanvaraisia toimintoja on yhteensä 35 kappaletta, joista on yhteislupia (maa-aines- ja ympäristölupia) 6 kappaletta ja erikseen myönnettyjä ympäristölupia louhintaan ja murskaukseen 6 kappaletta. Yleiseen ilmoitusmenettelyn mukaisia toimintoja on 4 kappaletta ja ympäristönsuojelulain nojalla rekisteröityjä toimintoja on 28 kappaletta. Jätelain nojalla rekisteröityjä toimintoja on 9 kappaletta. Valvonnan piiriin kuuluu pienjäteasemia sekä keräyspisteitä yhteensä 73 kappaletta (tilanne 31.12.2025, valvonta kesken). Vuonna 2025 viranhaltijapäätöksiä tehtiin 8 kpl (melupäätökset), muita päätöksiä 3 kpl ja käsiteltiin yksi rekisteröinti-ilmoitus.

Vuonna 2025 suoritettiin valvontaohjelman mukaisia määräaikaistarkastuksia ympäristöluvallisille kohteille viisi kappaletta. Yhteensä ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvia

Ympäristölautakunta

§ 13

18.02.2026

tarkastuksia suoritettiin 50 kappaletta. Ympäristövalvonta on lisäksi osallistunut kahdelle Lupa- ja valvontaviraston valvoman kohteen määräaikaistarkastukselle kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen roolissa.

Maa-aineslain mukainen valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu toimia maa-aineslain (555/1981) 7 §:ssä ja 14 §:ssä tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena. Maa-aineslupien valvonta tapahtuu sekä paikan päällä tehtävillä tarkastuksilla että valtakunnallisen NOTTO-järjestelmän kautta. NOTTO:on raportoidaan vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Lisäksi pohjavesialueilla sijaitsevilla ottoalueilla toiminnanharjoittajat ovat velvollisia ilmoittamaan lisäksi pohjaveden korkeus- ja laatutiedot.

Maa-ainesten ottoalueita tarkastetaan erillisillä tarkastuskäynneillä. Valvontakäynnille kutsutaan mukaan maa-ainesluvanhaltija ja tarvittaessa myös Lupa- ja valvontaviraston edustaja. Mikäli maa-ainesluvanvaraisella kohteella on myös ympäristölupa, pyritään ympäristölupien valvonnat suorittamaan samalla kertaa.

Äänekoskella on ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnan piiriin kuuluvia, voimassa olevia maa-aineslupia 24 kappaletta, joista yhteis- tai ympäristöluvallisia toimintoja on 12 kappaletta (tilanne 31.12.2025). Vuonna 2025 maa-aineslupia ja yhteislupapäätöksiä (maa-aines- ja yhteislupa) myönnettiin molempia yksi kappale.

Vuonna 2025 maa-aineslupien valvontaa suoritettiin kuudessa maa-ainesluvanvaraisessa kohteessa. Tarkastukset olivat määräaikaistarkastuksia, luvan päättämiseen liittyviä lopputarkastuksia sekä kehotuksien noudattamista koskevia valvontakäyntejä. Valvontakäyntejä jouduttiin suorittamaan yhdessä kohteessa useita vuoden aikana lupamääräysten rikkomisesta johtuen.

Valmistelija Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346
Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

- - - - -

Ympäristölautakunta

§ 14

18.02.2026

Ilmoitusasiat

YMPLTK 18.02.2026 § 14

Ympäristölautakunnalle on toimitettu seuraavat asiakirjat:

- Äänekosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitys 2025

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee em. ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

- - - - -

Oheisaineisto

Äänekoski pohjavesialueiden suojelusuunnitelma julkinen versio

Ympäristölautakunta

§ 15

18.02.2026

Viranhaltijapäätökset

YMPLTK 18.02.2026 § 15

Ympäristölautakunnalle on toimitettu viranhaltijapäätökset ajalta 16.1. – 12.2.2026.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee viranhaltijapäätökset tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Oheisaineisto

Ympäristötoimen viranhaltijapäätökset
Rakennusvalvonnan julkipanot ja kuulutukset

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 7, § 8, § 9, § 12, § 13, § 14, § 15

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 10, § 11**VALITUSOSOITUS / Hallintovalitus / MAL****Valitusviranomainen**

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tavallinen sähköinen tiedoksianto katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen. Valitusoikeus on myös kunnan jäsenellä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, 13100 Hämeenlinna, sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valitukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

- Päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen. Päätöksen voi toimittaa alkuperäisenä tai jäljennöksenä.
- Tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi, esim. kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

- Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle.
- Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Valtakirjaa ei kuitenkaan yleensä vaadita asianajajalta tai yleiseltä oikeusavustajalta.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituskirjelmän on oltava perillä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Puhelin: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Aukioloaika: klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Liitetään päätökseen/otteeseen